

«ԱՌԷԿՍԻՄԲԱՆԿ-
ԳԱԶՊՐՈՍԲԱՆԿԻ ԽՈՒՄԲ»
ՓԲԸ

2011 թվական
Չորրորդ
Եռամսյակ

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ծանոթագրություն 1. «Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում»

«ԱՌԷԿՍԻՄԲԱՆԿ - ԳԱԶՊՐՈՍԲԱՆԿԻ ԽՈՒՄԲ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը հանդիսանում է 03.06.1998թ. գրանցված «Ռոսիյսկի Կրեդիտ-Արմենիա Բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդը և գործում է 09.07.1999թ-ից համաձայն ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից N 80 արտոնագրի:

«ԱՌԷԿՍԻՄԲԱՆԿ - ԳԱԶՊՐՈՍԲԱՆԿԻ ԽՈՒՄԲ» ՓԲԸ-ն գործում է ք.Երևան, Մ.Սկրտչյանի փող. 12 հասցեում, ունի տասնվեց մասնաճյուղ, որոնք գործում են հետևյալ հասցեներում`

«Տիգրան Մեծ» - ք.Երևան, Տիգրան Մեծի պ. 9
«Կենտրոնական» - ք.Երևան, Փ.Բուզանդի 1/3
«Նալբանդյան» - ք.Երևան, Նալբանդյան փ. 116, 51-41
«Գյումրի» - ք.Գյումրի, Շիրակացու փ. 169
«Վանաձոր» - ք.Վանաձոր, Գր.Լուսավորչի փ. 54բ
«Արթիկ» - ք.Արթիկ, Գ.Նժդեհի փ. 1/3,
«Հրազդան» - ք.Հրազդան, Զ.Անդրանիկի պ. 130
«Էջմիածին» - ք.Էջմիածին, Մ.Մաշտոցի փ. 28
«Մարտունի» - ք. Մարտունի, Մյանսիկյանի փ. 59
«Քանաքեռ» - ք.Երևան, Թբիլիսյան խճ. 43
«Արմավիր» - ք.Արմավիր, Հանրապետության փ. 3
«Աբովյան» - ք.Աբովյան, Հատիսի փ. 1/31
«Արտաշատ» - ք.Արտաշատ, Օգոստոսի 23 փ. 89
«Էրեբունի» - ք.Երևան, Վ.Սարգսյան 26/1
«Չարենց» - ք.Երևան, Չարենցի փ. 141/3
«Կոմիտաս» ք.Երևան, Կոմիտասի փ. 16/1` կգործի 2012 թ-ի ընթացքում

Բանկի հիմնական գործունեությունն ավանդների ներգրավումն է, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումն է, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումն է, դրամավճարային գործառնությունների իրականացումն է, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների երաշխավորման պետական համակարգի անդամ:

Հայաստանում տեղի են ունենում քաղաքական և տնտեսական փոփոխություններ, որոնք ազդեցություն են ունեցել և կշարունակեն ազդեցություն ունենալ այս միջավայրում գործող ձեռնարկությունների գործունեության վրա: Այդ իսկ պատճառով, Հայաստանի գործարար միջավայրում ծավալած գործունեությանը հատուկ են ռիսկեր, որոնք բնորոշ չեն այլ շուկաներին: Ի լրումն, կապիտալի և վարկային շուկաներում տեղի ունեցած ճգնաժամը և դրա ազդեցությունը Հայաստանի տնտեսության վրա ավելի է բարձրացրել տնտեսական անորոշության մակարդակը գործարար միջավայրում: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի ֆինանսական վիճակի և գործառնությունների վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Բանկի կառավարման մարմիններն են`

- բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- Բանկի խորհուրդը
- Բանկի Գլխավոր տնօրենը

Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինն է:
Խորհրդի անդամներն ընտրվում են Բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովում Բանկի ներկա
բաժնետերերի կողմից:

Բանկի Խորհուրդը ըստ կանոնադրության բաղկացած է 7 (յոթ) անդամից:

Բանկի Խորհրդի կազմը 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

Բանկի Խորհրդի նախագահ՝ Կորենեվ Նիկոլայ Գրիգորիի
Բանկի Խորհրդի նախագահի տեղակալ՝ Մուրանով Ալեքսանդր Յուրիի
Բանկի Խորհրդի անդամ՝ Չերվոնենկո Նատալյա Անատոլիի
Բանկի Խորհրդի անդամ՝ Կորենդյուկ Վիկտոր Ալեքսեյի
Բանկի Խորհրդի անդամ՝ Կազնաչեն Ալեքսանդր Նիկոլայի
Բանկի Խորհրդի անդամ՝ Պավլով Սերգեյ Միխայիլի
Բանկի Խորհրդի անդամ՝ Հարությունյան Վարդան Ռուբիկի

Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի գլխավոր տնօրենը:
Գլխավոր տնօրենը կարող է ունենալ տեղակալներ: Բանկի գլխավոր տնօրենը նշանակվում է
խորհրդի կողմից, գլխավոր տնօրենի տեղակալները՝ խորհրդի կողմից՝ գլխավոր տնօրենի
ներկայացմամբ:

Բանկի Գլխավոր տնօրեն՝ Արմեն Շահենի Խանդկարյան
Գլխավոր տնօրենի տեղակալ՝ Ջավեն Արշակի Շամյան
Գլխավոր տնօրենի տեղակալ՝ Վիգեն Անուշավանի Բարսեղյան
Գլխավոր տնօրենի տեղակալ՝ Ռուբեն Հակոբի Խաչատրյան

Բացի վերոնշյալ կառավարման մարմիններից, Բանկն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին
աուդիտի ստորաբաժանում:

Գլխավոր հաշվապահ՝ Անյա Վլադիմիրի Ջուլիսկյան
Ներքին աուդիտի ծառայության պետ՝ Արև Նորիկի Եզանյան

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված կանոնադրական կապիտալը
բաղկացած է 237,329 հատ հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերից, յուրաքանչյուրը 52,026 ՀՀ
դրամ անվանական արժեքով: Հայտարարված կանոնադրական կապիտալը 12,347,279 հազ. ՀՀ
դրամ է, որն ամբողջովին համալրված է:

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կանոնադրական կապիտալի 100% բաժնետերն է
հանդիսանում «Գազպրոմբանկ» ԲԲԸ:

Յուրաքանչյուր տարի բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով
Բանկը հայտարարում է անկախ աուդիտորական կազմակերպության ընտրության մրցույթ:
Բանկի արտաքին աուդիտին ընտրում է ընդհանուր ժողովը՝ Կենտրոնական բանկի կողմից
սահմանված կարգով: Արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը
որոշում է Բանկի խորհուրդը:

Ծանոթագրություն 2. «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը»

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով արտացոլված շենքերի:

Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը հանդիսանում է մալ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: ՀՀ դրամը Հայաստանի Հանրապետության սահմաններից դուրս փոխարկելի արժույթ չէ:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են Բանկի համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային միավորների գծով արտարժույթով իրականացված գործառնություններից առաջացած շահույթը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է ժամանակաշրջանի սկզբում ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթի ու ժամանակաշրջանի վճարումների ճշգրտումով ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունը: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք չափվում են իրական արժեքով, վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Վերափոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերափոխարկման արդյունքում առաջացած կամ դրամական միջոցների հոսքերի հեջավորման պահանջներին համապատասխանող տարբերությունների, որոնք ճանաչվում այլ համապարփակ եկամտում: Սկզբնական արժեքով չափվող, արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նվազագույն պահուստային ավանդը համարվում է դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված չէ: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում ենք ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- հանդիսանում են ածանցյալ ֆինանսական գործիք (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք նախատեսված են և հանդիսանում են արդյունավետ հեջավորման գործիքներ), կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին Բանկի կողմից նախատեսվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ստորև ներկայացված պայմաններից մեկի բավարարման դեպքում.

- ակտիվները կամ պարտավորությունները կառավարվում և գնահատվում են իրական արժեքի հիմունքով,
- նախատեսումը վերացնում կամ էականորեն նվազեցնում է հաշվապահական անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանային այլ հանգամանքներում, կամ
- ակտիվը կամ պարտավորությունը ներառում է պարունակվող ածանցյալ գործիք, որը էականորեն ձևափոխում է դրամական միջոցների հոսքերը, որոնք այլապես կպահանջվեին պայմանագրի համաձայն:

Պոտենցիալ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք) առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների համապատասխան դասակարգումը դեկլարությունը որոշում է սկզբնական ճանաչման պահին: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները և որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ նախատեսված գործիքները սկզբնական ճանաչման պահին չեն վերդասակարգվում շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից: Ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է վարկերի և դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը, կարող է վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների կամ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական գործիքների դասից, եթե Բանկը մտադիր է և ի վիճակի է պահել այդ գործիքները մոտ ապագայում կամ մինչև մարման ժամկետը: Այլ ֆինանսական գործիքները կարող են վերադասակարգվել շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների դասից միայն հազվագյուտ հանգամանքներում: Հազվագյուտ հանգամանքներն ի հայտ են գալիս եզակի արտասովոր դեպքի արդյունքում, երբ գրեթե անհավանական է, որ այն կրկին տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում, բացառությամբ այն գործիքների՝

- որոնց Բանկը մտադիր է անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառել,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը սկզբնական ճանաչման պահին նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնց գծով Բանկը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք Բանկը մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- որոնց Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ
- որոնք համապատասխանում են տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներն իրենցից ներկայացնում են այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես տրամադրված վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ:

Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- բաժնային գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշվող շուկայական գին, որոնք իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել և որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի փոխանցումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքն իրենից ներկայացնում է այն գումարը, որով ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած սկզբնապես ճանաչված գումարի և մարման պահին գումարի տարբերության կուտակված ամորտիզացիան, որը հաշվարկվել է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումից կորուստը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ընդգրկված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Իրական արժեքի չափման սկզբունքներ

Իրական արժեք է համարվում այն գումարը, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը՝ մարվել իրագել, պատրաստական կողմերի միջև՝ «անկախ կողմերի միջև գործարքում» չափման ամսաթվի դրությամբ:

Հնարավորության դեպքում Բանկը գործիքի իրական արժեքը չափում է ելնելով գործող շուկայում այդ գործիքի համար գնանշված գներից: Շուկան համարվում է գործող, եթե գնանշված գները հեշտորեն ու կանոնավոր կերպով հասանելի են և իրենցից ներկայացնում են փաստացի և կանոնավոր կերպով շուկայում տեղի ունեցող «անկախ կողմերի միջև գործարքներ»:

Եթե ֆինանսական գործիքի շուկան գործող շուկա չէ, ապա Բանկը որոշում է իրական արժեքը օգտագործելով գնահատման տեխնիկա: Գնահատման տեխնիկաները ներառում են շուկայում վերջերս կատարված իրազեկ, պատրաստական «անկախ կողմերի միջև գործարքների» օգտագործումը (դրանց առկայության դեպքում), մեկ այլ էականորեն չտարբերվող գործիքի ընթացիկ իրական արժեքին հղումը, զեղչված դրամական հոսքերի վերլուծությունը և օպցիոնների գնահատման մոդելները: Ընտրված գնահատման մեթոդը որպես մուտքային տվյալներ առավելագույնս օգտագործում է շուկայական տվյալները և նվազագույնս հիմնվում է Բանկին յուրահատուկ գնահատականների վրա, ներառում է բոլոր այն գործոնները, որոնք շուկայի մասնակիցները հաշվի կառնեին գինը որոշելիս, և համապատասխանում է ֆինանսական գործիքների գնահատման ընդունված տնտեսագիտական մեթոդաբանությաններին: Գնահատման տեխնիկայի մուտքային տվյալները խելամտորեն ներկայացնում են շուկայի սպասումները և ֆինանսական գործիքին ներհատուկ ռիսկ-հատույց գործոնների չափումները:

Ֆինանսական գործիքի սկզբնական ճանաչման ժամանակ դրա իրական արժեքի լավագույն վկայությունը գործարքի գինն է, այսինքն՝ տրված կամ ստացված հատուցման իրական արժեքը, բացառությամբ եթե այդ գործիքի իրական արժեքի մասին վկայությունը ստացվում է նույն գործիքի գծով (այսինքն՝ առանց վերափոխման կամ «վերափաթեթավորման») այլ դիտարկելի ընթացիկ շուկայական գործարքների հետ համեմատության միջոցով, կամ գնահատման մի մոդելի հիման վրա, որի փոփոխականները ներառում են տվյալներ միայն դիտարկելի շուկաներից: Եթե գործարքի գինը տրամադրում է իրական արժեքի լավագույն վկայությունը սկզբնական ճանաչման ժամանակ, ապա ֆինանսական գործիքը սկզբնապես չափվում է գործարքի գնով, և այս գնի ու գնահատման մոդելի կիրառման արդյունքում սկզբնապես ձեռքբերված արժեքի տարբերությունը հետագայում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում համապատասխան հիմունքով՝ գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, սակայն ոչ ուշ քան գնահատման ամբողջական հիմնավորումը դիտարկելի շուկայական տվյալներով կամ գործարքի ավարտը:

Ակտիվները և երկար դիրքերը չափվում են առքի գնով, պարտավորությունները և կարճ դիրքերը չափվում են վաճառքի գնով: Երբ Բանկն ունի միմյանց չեզոքացնող ռիսկերով դիրքեր, այն միջին շուկայական գներն օգտագործում է որպես հիմք՝ չեզոքացնող ռիսկային դիրքերը չափելու համար, և առքի կամ վաճառքի գնի գծով ճշգրտումը համապատասխանաբար կիրառում է միայն գուտ բաց դիրքի նկատմամբ: Իրական արժեքն արտացոլում է գործիքի վարկային ռիսկը և ներառում են ճշգրտումներ գործարքի կողմի վարկային ռիսկը հաշվի առնելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում: Մոդելների օգտագործման արդյունքում ստացված իրական արժեքի գնահատականները ճշգրտվում են ցանկացած այլ գործոնների հետ կապված՝ այդ թվում իրացվելիության ռիսկի կամ մոդելի անորոշության հետ կապված, այնքանով, որքանով Բանկը գտնում է, որ երրորդ անձ հանդիսացող շուկայի մասնակիցը կարող է դրանք հաշվի առնել գործարքի գինը որոշելիս:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- շահույթում կամ վնասում ճանաչվում է այն ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը, որը դասակարգված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է սեփական կապիտալում՝ որպես այլ համապարփակ եկամուտ (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և վաճառքի համար մատչելի պարտքային ֆինանսական

գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերություններից առաջացած շահույթի և վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ ստացվելու ժամանակ և հաշվարկվում են կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև՝ ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Ապաճանաչում

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկի ոչ պահպանում, ոչ էլ փոխանցում է սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Ապաճանաչման պայմանները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվի գծով տոկոսները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են Բանկի կողմից, ճանաչվում են որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Բանկը կատարում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Եթե ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր կամ ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները պահպանվում են, ապա փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, այն ապաճանաչում է ակտիվը, եթե կորցնում է դրա նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցումների այն գործարքներում, որոնցում Բանկը պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով նա ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Բանկը դուրս է գրում անհավաքագրելի համարվող ակտիվները:

Հետզմման և հակադարձ հետզմման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզմման պայմանագրերով («ռեյո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեյո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետզմման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետզմման պայմանագրերով («հակադարձ ռեյո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետզմման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեյո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառք նախատեսող պայմանագրի շրջանակներում գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակներով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով գուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը գուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք արտացոլված են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը

ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ եկամուտ՝ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ եկամուտ ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Վարձակալված միջոցների բարելավումների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից և վարձակալության գործողության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	60 տարի
– վարձակալված միջոցների բարելավումներ	10 տարի
– համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	3-10 տարի
– գույք	10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	15 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողմից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման ծախսերը կապիտալացվում են որպես առանձին ծրագրի ձեռքբերման և ներդրման ծախսեր:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Համակարգչային ծրագրերի և լիցենզիաների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետը կազմում է 5-ից 10 տարի:

Արժեզրկում

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկումը կանոնավոր հիմունքով

գնահատելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտավորությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը վարկառուի կողմից, վարկային պայմանագրի պայմանների խախտումները վարկառուի կողմից, վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, վարկառուի կամ թողարկողի սնանկացման հայտանիշները, արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը, գրավի արժեքի նվազումը կամ ակտիվների խմբին վերաբերող այլ դիտարկելի տվյալները, ինչպիսիք են խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների վճարունակության վատթարացումը, կամ տվյալ խմբի կազմի մեջ մտնող վարկառուների կողմից պարտականությունների չկատարման հետ փոխկապակցված տնտեսական պայմանների փոփոխությունը:

Բանկը նախ գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն այն առանձին վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են, և ապա առանձին կամ հավաքական հիմունքով՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի գծով, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ լինի այն նշանակալի կամ ոչ նշանակալի, արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն չկա, ապա այն ներառում է այդ վարկը պարտքային ռիսկի համանման բնութագրերով վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և դրանք հավաքական հիմունքով գնահատում արժեզրկման տեսանկյունից: Այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին են գնահատվում արժեզրկման տեսանկյունից, և որոնց գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում կամ շարունակվում է ճանաչվել, չեն ներառվում արժեզրկման հավաքական հիմունքով գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և նախկին փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա կատարվել են ճշգրտումներ, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում դիտարկելի տվյալները, որոնք պահանջվում են՝ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով՝ արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար, կարող են լինել սահմանափակ կամ այլևս ոչ ամբողջությամբ առնչվող տվյալ հանգամանքներին: Դա կարող է տեղի ունենալ, երբ փոխառուն ֆինանսական դժվարությունների մեջ է, և համանման փոխառուների վերաբերյալ քիչ պատմական տվյալներ կան: Այդպիսի դեպքերում, ցանկացած արժեզրկումից կորստի չափը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է իր փորձը և դատողությունները:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Այն դեպքերում, երբ վարկի հավաքագրումը հնարավոր չէ, վարկը դուրս է գրվում ի հաշիվ արժեզրկման գծով ձևավորված համապատասխան պահուստի: Բանկը վարկի մնացորդը (և արժեզրկման գծով ձևավորված ցանկացած պահուստները) դուրս է գրում, երբ դեկավարությունը որոշում է, որ վարկը ենթակա չէ հավաքագրման և ձեռնարկվել են վարկի վերադարձի հետ կապված բոլոր անհրաժեշտ քայլերը:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներում ընդգրկված չգնանշվող բաժնային գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ այն հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույթով գեղջված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահություն կամ վնասում և ենթակա չեն հակադարձման:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված կուտակված վնասը փոխանցելով շահույթի կամ վնասի կազմ՝ որպես վերադասակարգման ճշգրտում: Կուտակված վնասը, որը այլ համապարփակ եկամտից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ, հանդիսանում է ձեռքբերման արժեքի՝ հանած մայր գումարի մարումները ու մաշվածությունը, և ընթացիկ իրական արժեքի՝ հանած նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված արժեզրկումից կորուստները, միջև տարբերությունը: Ժամանակի արժեքին վերագրելի արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխություններն արտացոլվում են որպես տոկոսային եկամտի բաղադրիչ:

Վաճառքի համար մատչելի բաժնային արժեթղթում կատարած ներդրման իրական արժեքի էական կամ երկարատև նվազումը դրա սկզբնական արժեքից հանդիսանում է արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն:

Եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքն աճում է, և այդ աճը հնարավոր է անկողմնակալորեն կապել շահույթում կամ վնասում արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը, ապա արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, իսկ հակադարձված գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, արժեզրկված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթի իրական արժեքի ցանկացած հետագա վերականգնումը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ

բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից (հանած վաճառքի ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեքկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեքկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեքկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինե՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեքկումից կորուստ ճանաչված չլինե:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկը որպես անցյալ դեպքերի արդյունք ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղչելով ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ օգտագործելով գեղչման մինչև հարկումը գործող այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում՝ պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Վերակազմավորման գծով պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը հաստատում է վերակազմավորման մանրամասն պաշտոնական պլանը և երբ սկսվում է վերակազմավորումը կամ դրա մասին հայտարարվում է հանրությանը: Ապագա գործառնական ծախսերի գծով պահուստ չի ձևավորվում:

Վարկավորման պարտավորվածություններ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանձն է առնում վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք ներառում են չօգտագործված վարկային պարտավորվածությունները, ակրեդիտիվները և երաշխիքները:

Ֆինանսական երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրեր, որոնք պարտավորեցնում են Բանկին կատարել որոշակի վճարումներ, որոնք կփոխհատուցեն երաշխիքի սեփականատիրոջ այն վնասները, որոնք նա կկրեր, եթե առանձին պարտատերն ի վիճակի չլինե՝ կատարել վճարումները պարտքային գործիքի պայմաններով նախատեսված ժամկետներում:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունն ի սկզբանե ճանաչվում է իրական արժեքով, հաշվի չառնելով գործարքի հետ կապված ծախսումները, և հետագայում չափվում է երկու մեծություններից առավելագույնով՝ ի սկզբանե ճանաչված գումարը՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան կամ երաշխիքի գծով կորուստների պահուստը: Ֆինանսական երաշխիքների գծով կորուստների պահուստը և վարկավորման այլ պարտավորվածությունները ճանաչվում են, երբ գոյություն ունի վնաս կրելու հավանականություն և այդ վնասը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ֆինանսական երաշխիքի գծով պարտավորությունները և վարկավորման այլ պարտավորվածությունների գծով պահուստները ներառվում են այլ պարտավորությունների կազմում:

Վարկավորման պարտավորվածությունները չեն ճանաչվում, բացառությամբ հետևյալ պարտավորվածությունների.

- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք Բանկը նախատեսում է որպես ֆինանսական պարտավորություններ իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- եթե Բանկն ունի իր վարկավորման պարտավորվածություններից առաջացող ակտիվների՝ դրանց առաջացումից կարճ ժամանակ անց վաճառելու նախկին պրակտիկա, ապա նույն դատում գտնվող բոլոր վարկավորման պարտավորվածությունները դիտվում են որպես ածանցյալ գործիքներ,
- վարկավորման պարտավորվածություններ, որոնք կարող են մարվել զուտ հիմունքով՝ դրամական միջոցներով կամ մեկ այլ ֆինանսական գործիք մատակարարելով կամ թողարկելով,
- շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու պարտավորվածություններ:

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերին ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ

եկամտի միավորներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում հետևյալն ժամանակավոր տարբերությունների համար՝ հարկային նպատակներով չնվազեցվող գույքի, ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչում, որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի վրա, ինչպես նաև այն դուստր ընկերություններում կատարած ներդրումներին վերաբերող ժամանակավոր տարբերություններ, որտեղ մայր ընկերությունն ի վիճակի է վերահսկել ժամանակավոր տարբերության հակադարձումը, և հավանական է, որ ժամանակավոր տարբերությունը չի հակադարձվի մոտ ապագայում: Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները, չօգտագործված հարկային վնասները և արտոնությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի:

Եկամտի և ծախսի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով հաշվեգրված գեղչերը և հավելավճարները ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից ստացված գուտ եկամտում:

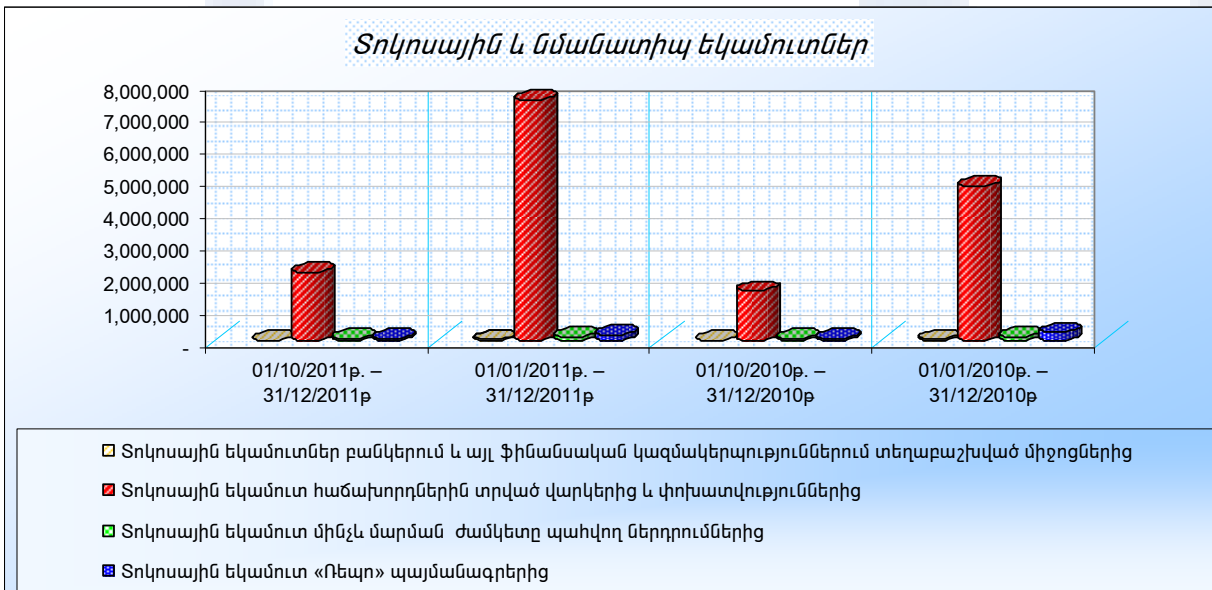
Վարկերի տրամադրման, սպասարկման և այլ վճարները, որոնք գործարքի հետ կապված ծախսերի հետ միասին դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ վճարները, կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

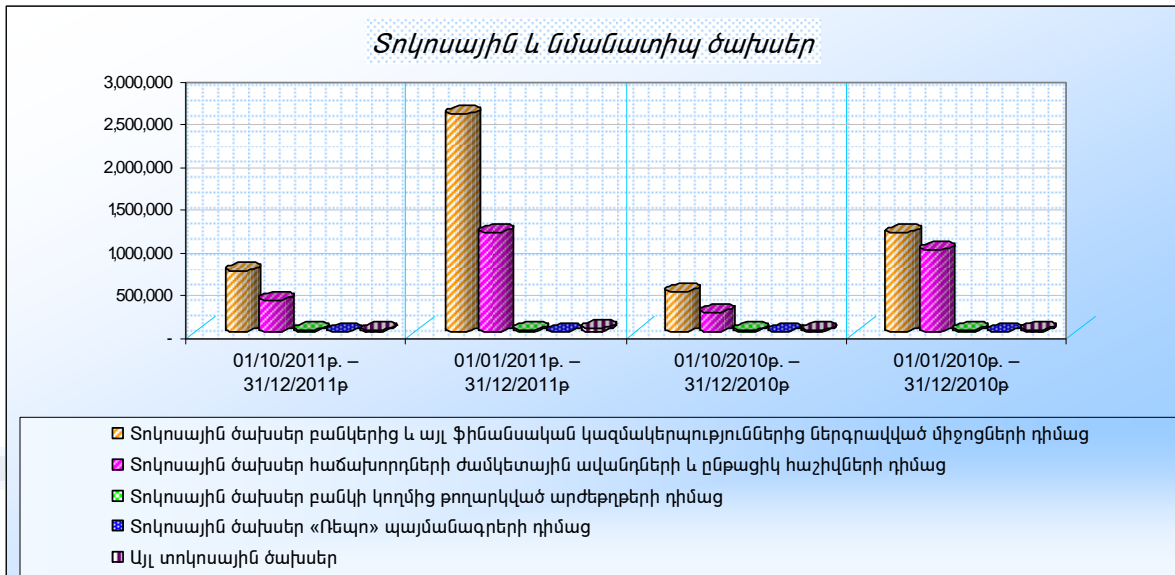
Շահաբաժինների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ շահաբաժնի հայտարարման օրը:

Ծանոթագրություն 3. «Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ»

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	2,000	8,143	2,058	13,066
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	2,113,542	7,472,387	1,522,427	4,764,253
Տոկոսային եկամուտ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներից	36,626	116,459	36,681	83,794
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	30,866	167,258	25,457	231,898
Ընդամենը	2,183,034	7,764,247	1,586,623	5,093,011

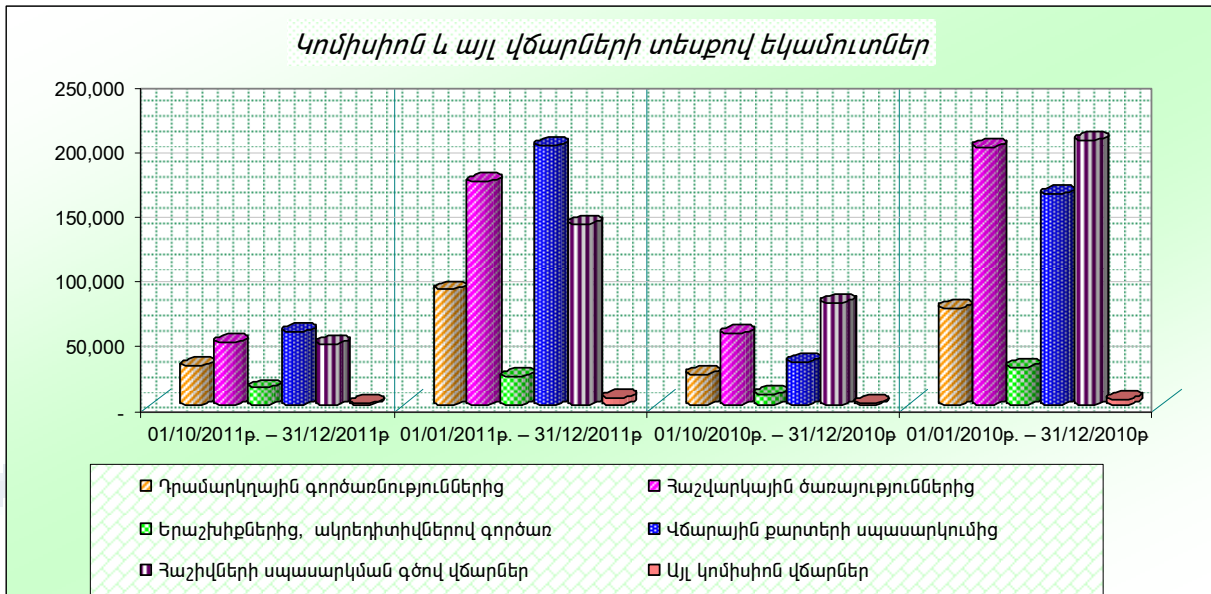
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	709,603	2,554,020	473,142	1,158,750
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	369,299	1,171,656	229,041	955,472
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	6,047	23,467	5,729	23,541
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	525	2,770	1,589	1,798
Այլ տոկոսային ծախսեր	8,779	33,177	5,882	22,414
Ընդամենը	1,094,253	3,785,090	715,383	2,161,975

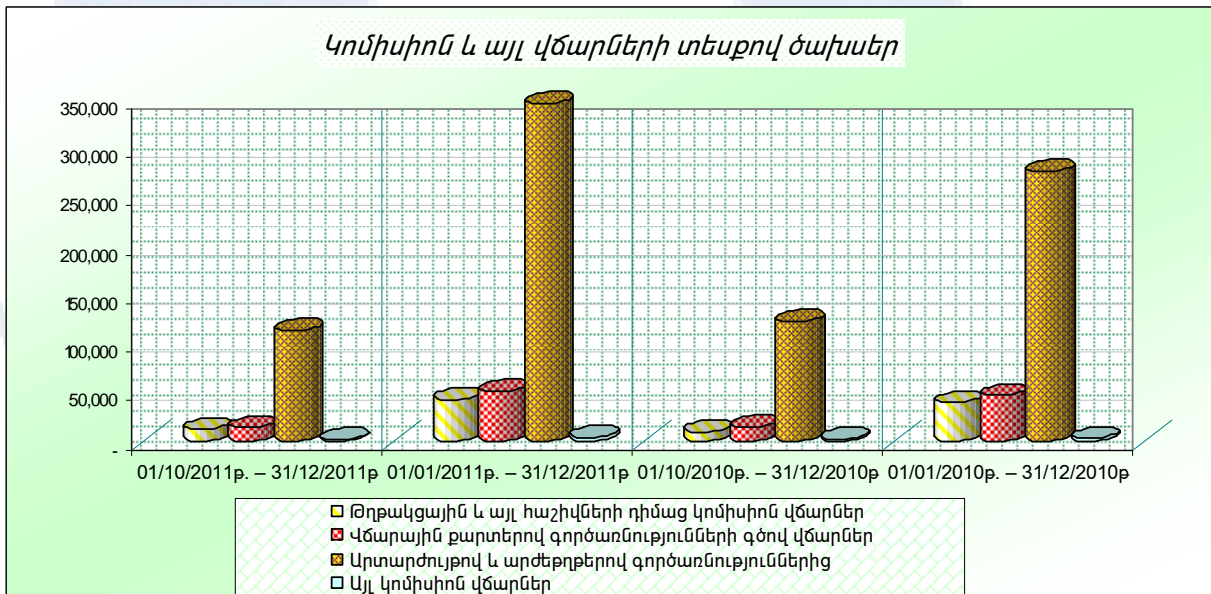
Չուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	<u>1,088,781</u>	<u>3,979,157</u>	<u>871,240</u>	<u>2,931,036</u>
--	------------------	------------------	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 4. «Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր»

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ.	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ.
Դրամարկղային գործառնություններից	29,741	88,982	23,972	74,982
Հաշվարկային ծառայություններից	48,171	172,348	55,146	199,217
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	13,042	21,982	7,728	29,335
Վճարային քարտերի սպասարկումից	56,507	200,058	33,422	162,722
Հաշիվների սպասարկման գծով վճարներ	47,460	139,862	79,295	204,002
Այլ կոմիսիոն վճարներ	1,141	5,208	1,210	4,382
Ընդամենը	<u>196,062</u>	<u>628,440</u>	<u>200,773</u>	<u>674,640</u>

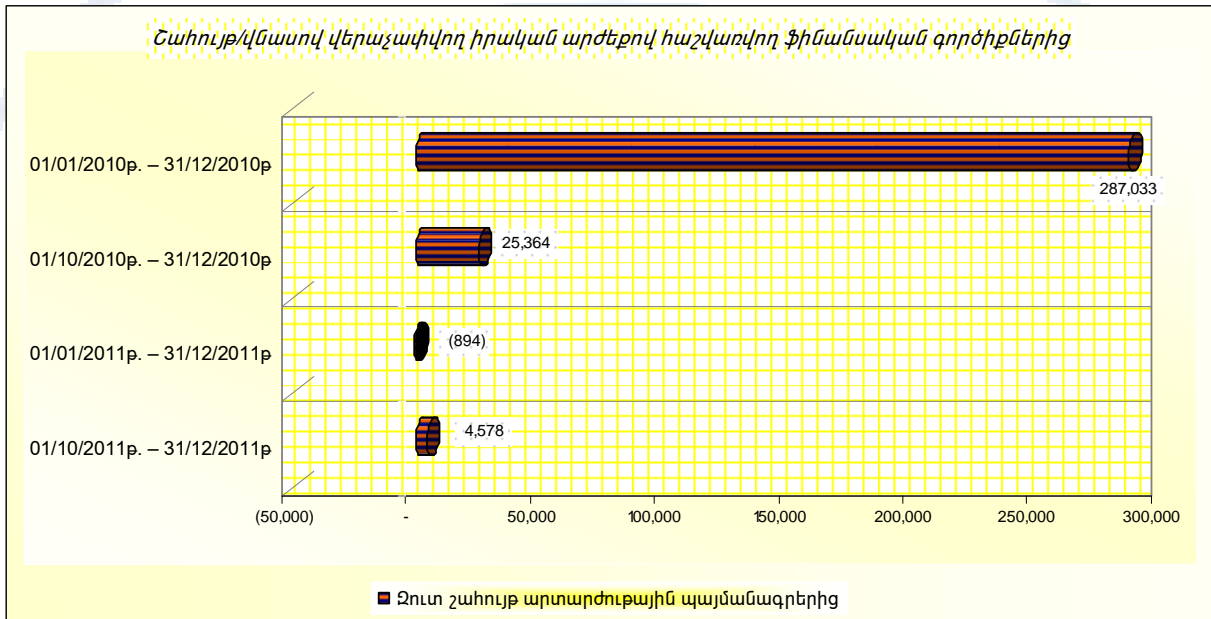
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ.	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	11,446	41,972	9,177	39,062
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	13,552	50,568	14,189	46,248
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	113,325	346,296	122,560	276,742
Այլ կոմիսիոն վճարներ	982	3,249	1,842	2,527
Ընդամենը	139,305	442,085	147,768	364,579

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	56,757	186,355	53,005	310,061
--	---------------	----------------	---------------	----------------

Ծանոթագրություն 5. «Չուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից»

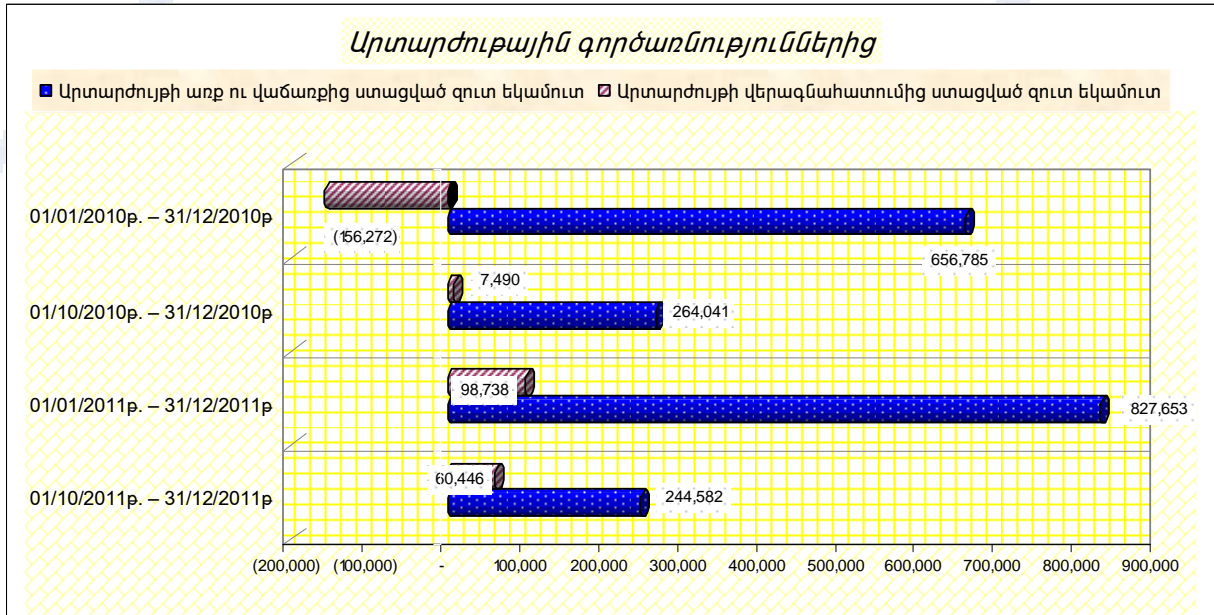
	(հազ. դրամ)			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Չուտ շահույթ արտարժույթային պայմանագրերից	4,578	(894)	25,364	287,033
Ընդամենը	4,578	(894)	25,364	287,033

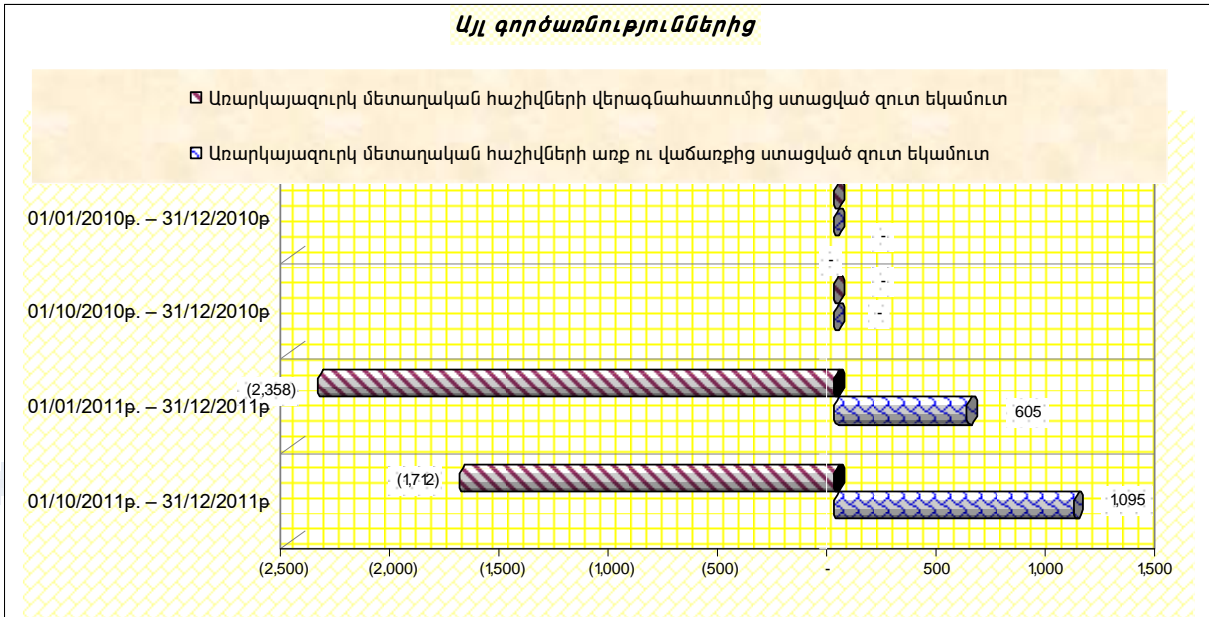
	(հազ. դրամ)			
Առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերից	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Չուտ շահույթ առևտրային նպատակով պահվող արժեթղթերի վաճառքից	-	358	-	-
Ընդամենը	-	358	-	-

	(հազ. դրամ)			
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Չուտ շահույթ վաճառքի համար մատչելի ակտիվներից	-	-	99,064	99,064
Ընդամենը	-	-	99,064	99,064

Արտարժույթային գործառնություններից	(հազ. դրամ)			
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	244,582	827,653	264,041	656,785
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	60,446	98,738	7,490	(156,272)
Ընդամենը	305,028	926,391	271,531	500,513

Այլ գործառնություններից	(հազ. դրամ)			
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	1,095	605	-	-
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(1,712)	(2,358)	-	-
Ընդամենը	(617)	(1,753)	-	-

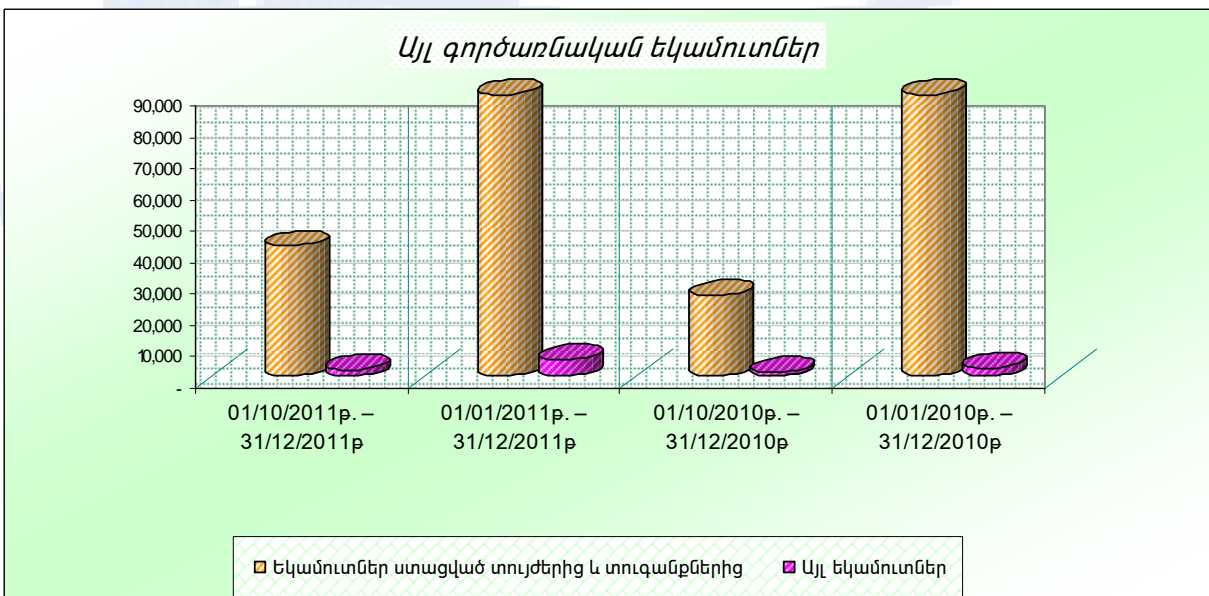

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

308,989	924,102	395,959	886,610
---------	---------	---------	---------

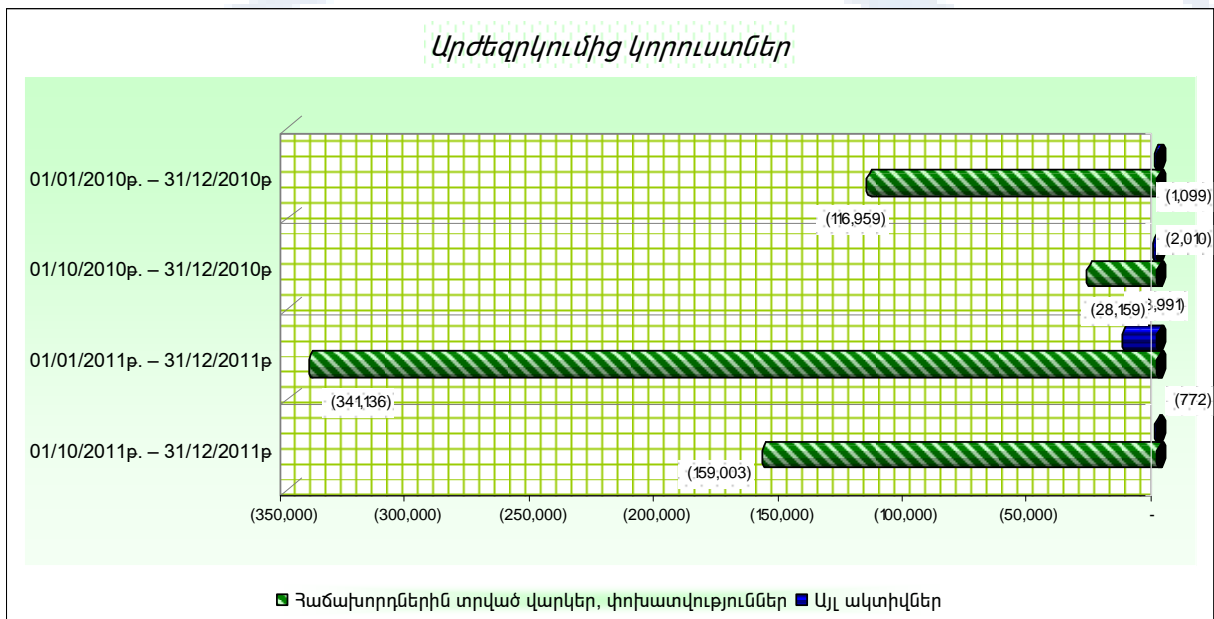
Ծանոթագրություն 6. «Այլ գործառնական եկամուտներ»

Այլ գործառնական եկամուտներ	(հազ. դրամ)			
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ.	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	41,508	108,298	25,614	100,054
Այլ եկամուտներ	1,871	5,040	1,093	2,447
Ընդամենը	43,379	113,338	26,707	102,501

Ծանոթագրություն 7. «Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին կատարված զուտ մասհանումներ»

	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Արժեզրկումից կորուստներ				
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	(159,003)	(341,136)	(28,159)	(116,959)
Այլ ակտիվներ	(772)	(13,991)	(2,010)	(1,099)
Ընդամենը	(159,775)	(355,127)	(30,169)	(118,058)

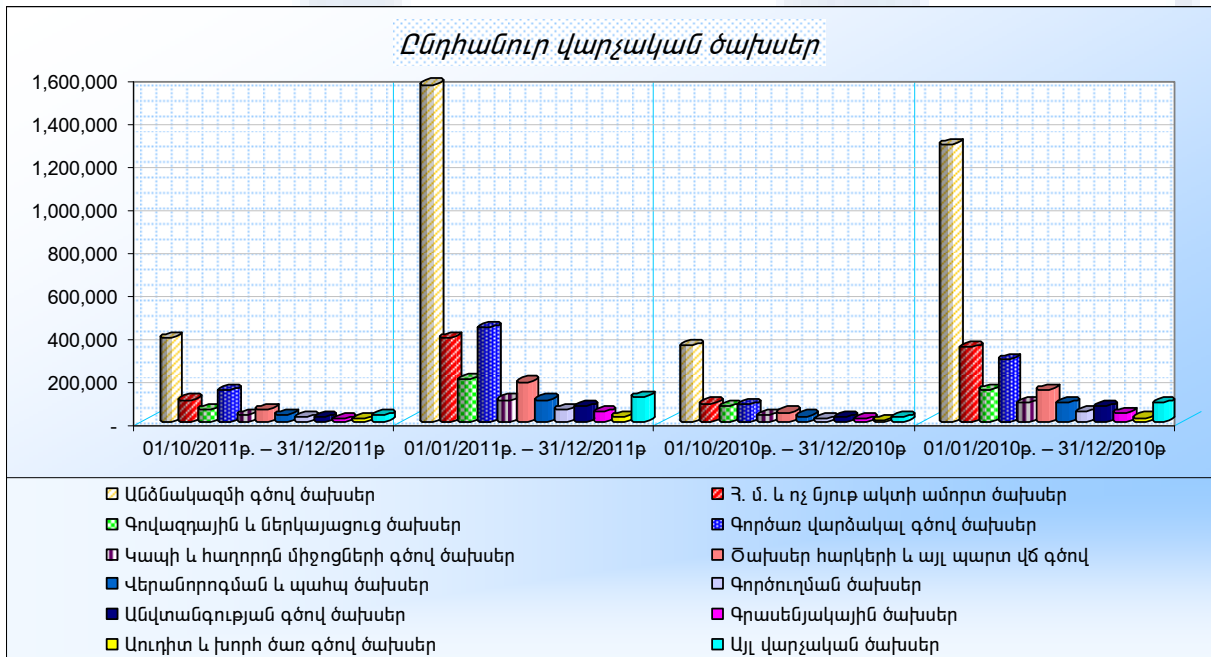

Ծանոթագրություն 8. «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Անձնակազմի գծով ծախսեր	389,334	1,568,448	351,033	1,291,018
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	97,876	387,692	83,461	343,791
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	54,163	193,331	68,268	146,601
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	142,690	434,608	76,957	288,184
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	29,386	98,578	25,631	84,932
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	55,643	181,979	41,574	146,394
Վերանորոգման և պահպանման				

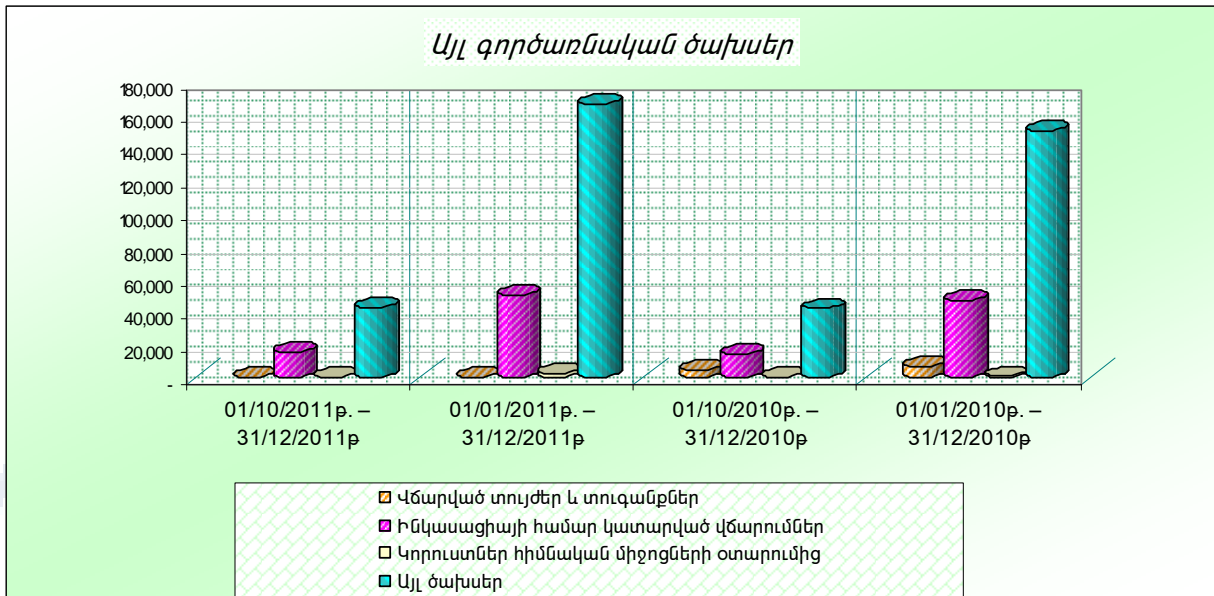
ծախսեր	29,285	98,691	25,028	86,082
Գործուղման ծախսեր	17,669	53,513	10,803	44,190
Անվտանգության գծով ծախսեր	17,327	69,405	17,008	68,327
Գրասենյակային ծախսեր	10,012	42,341	9,632	38,079
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	9,195	21,380	3,500	16,399
Այլ վարչական ծախսեր	26,223	113,421	18,720	85,894
Ընդամենը	878,803	3,263,387	731,615	2,639,891

Աշխատակիցների միջին թվաքանակն է 2011թ. չորրորդ եռամսյակում 394 (2010թ. չորրորդ եռ.՝ 366), մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափը 2011թ. չորրորդ եռամսյակում կազմում է 298 հազ.դրամ (2010թ. չորրորդ եռ.՝ 291 հազ.դրամ):

Ծանոթագրություն 9. «Այլ գործառնական ծախսեր»

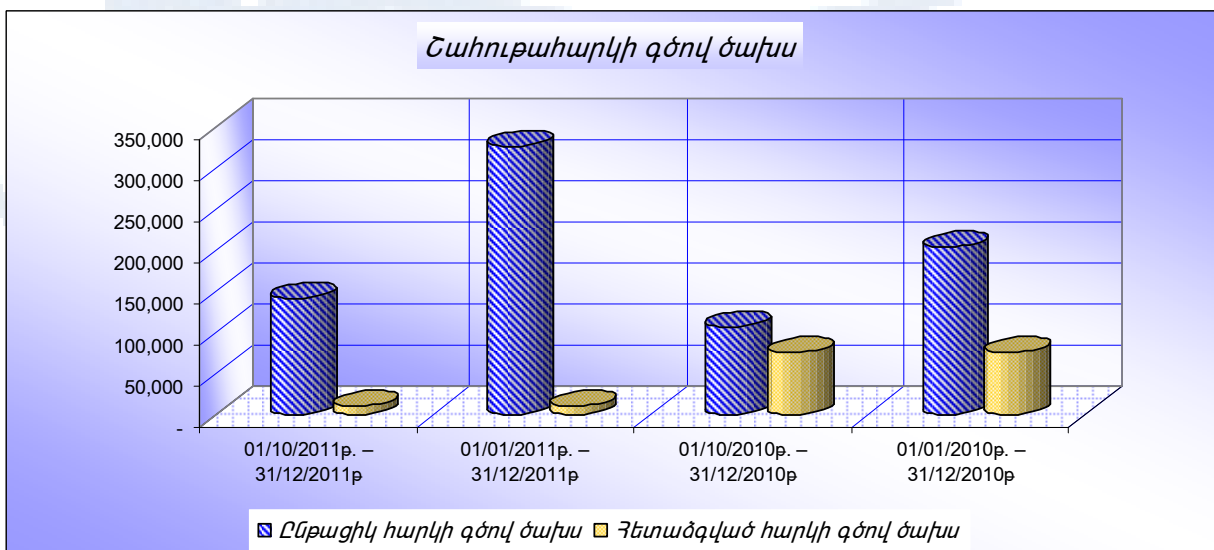
Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	-	1	4,226	6,152
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	14,816	49,970	13,657	46,241
Կորուստներ հիմնական միջոցների օտարումից	59	1,538	58	189
Այլ ծախսեր	42,544	166,117	41,525	150,239
<i>այդ բիււմ՝ վճարային գործիքների գծով</i>	<i>35,714</i>	<i>141,908</i>	<i>32,481</i>	<i>118,140</i>
Ընդամենը	57,419	217,626	59,466	202,821

Ծանոթագրություն 10. «Շահութահարկի գծով ծախս /փոխհատուցում/»

Շահութահարկի գծով ծախս	(հազ. դրամ)			
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ.	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	141,222	327,346	107,093	203,620
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	9,542	9,542	75,387	75,387
Ընդամենը	150,764	336,888	182,480	279,007

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 20% (2010թ.՝ 20%):
Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 20% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

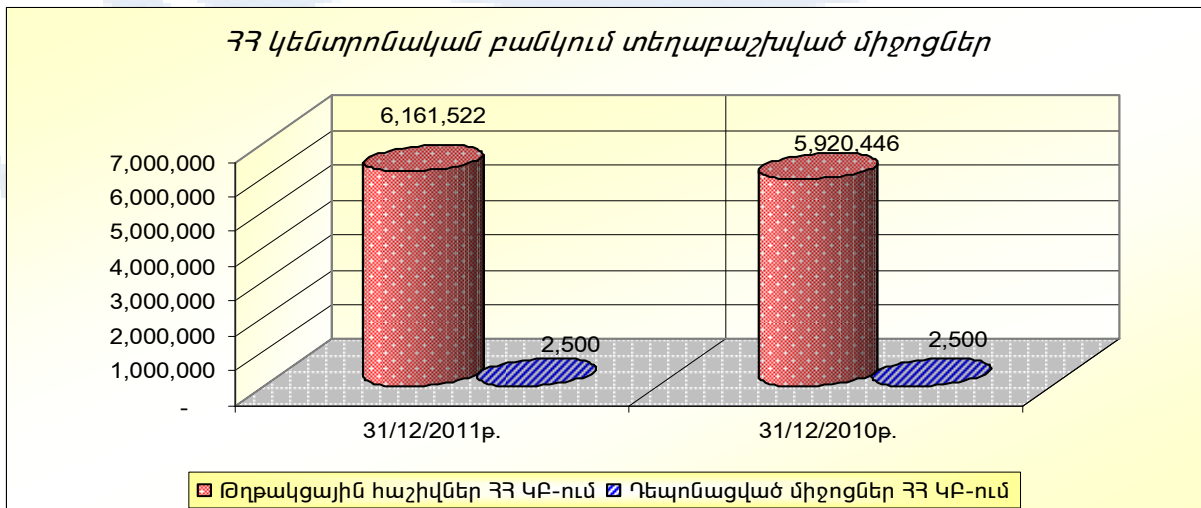
	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ հազ. դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2010թ. – 31/12/2010թ հազ. դրամ	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	1,366,812	-	1,270,108	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	273,362	20.0	254,022	20.0
Զնվագեցվող ծախսեր/(եկամուտներ)	63,526	4.6	24,985	2
Շահութահարկի գծով ծախս	336,888	24.6	279,007	22

Ծանոթագրություն 11. «Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ»

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ/(վնաս) հարկումից հետո	251,145	1,029,924	343,378	991,101
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ/(վնաս)	251,145	1,029,924	343,378	991,101
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	237,329	237,329	237,329	237,329
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1	4	1	4
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նորացված շահույթ	1	4	1	4

Ծանոթագրություն 12. «ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ»

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	31/12/2011թ.	(հազ. դրամ) 31/12/2010թ.
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	6,161,522	5,920,446
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	2,500	2,500
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	6,164,022	5,922,946

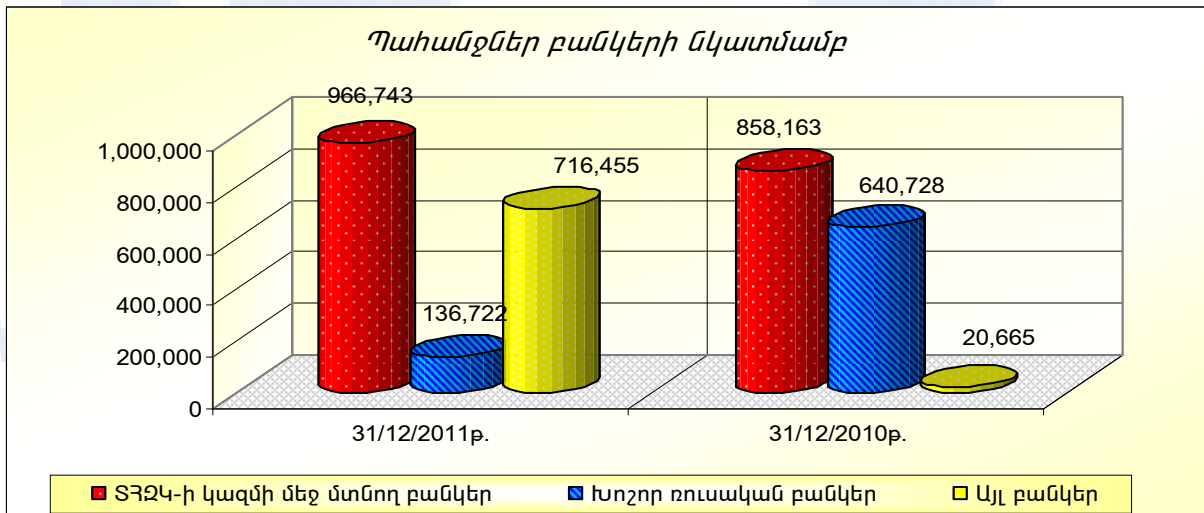
Նոստրո հաշիվներն իրենցից ներկայացնում են վճարհաշվարկային գործունեությանը վերաբերող ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները:

Նոստրո հաշիվները ներառում են անտոկոս նվազագույն պարտադիր պահուստը, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն:

Այս ավանդների ելքագրումը սահմանափակված չէ, սակայն նվազագույն մնացորդը չպահպանելու դեպքում Բանկի նկատմամբ կարող են կիրառվել որոշակի տուգանքներ:

Ծանոթագրություն 13. «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ»

<u>Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ</u>	<u>31/12/2011թ.</u>	<u>(հազ. դրամ) 31/12/2010թ.</u>
SՀԶԿ-ի կազմի մեջ մտնող բանկեր	821,593	719,712
Խոշոր ռուսական բանկեր	136,571	640,728
Այլ բանկեր	16,148	20,665
Ընդամենը	974,312	1,381,105
<u>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ</u>		
SՀԶԿ-ի կազմի մեջ մտնող բանկեր	145,150	138,451
Այլ բանկեր	700,307	-
Ընդամենը	845,457	138,451
<u>Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ</u>		
Խոշոր ռուսական բանկեր	151	-
Ընդամենը	151	-
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,819,920	1,519,556

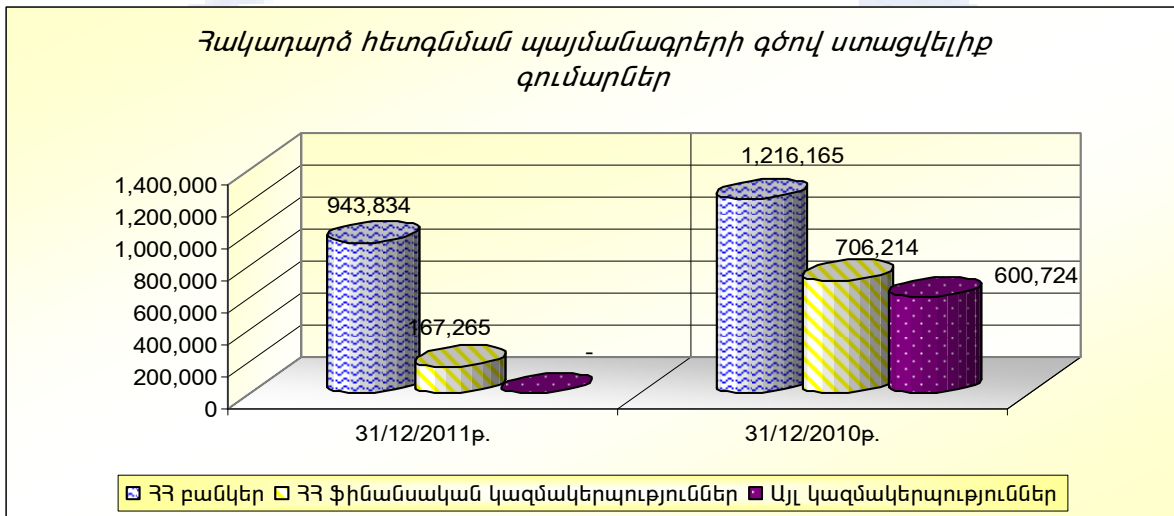

31.12.11թ. դրությամբ SՀԶԿ-ի կազմի մեջ մտնող բանկերում ունեցած թղթակցային հաշիվները ներառում են 118,470 հազար դրամ գումար Ա1 վարկանիշով բանկերում, 204,285 Ա2 վարկանիշով բանկերում և 491,451 հազար դրամ գումար՝ Աա3 վարկանիշով բանկերում: Վարկանիշները սահմանվել են Մուդիզի վարկանշային գործակալության տվյալների հիման վրա:

31.12.11թ. դրությամբ ՏՀԶԿ-ի կազմի մեջ մտնող բանկերում ունեցած ավանդներում ներառված են 145,150 հազ. դրամի երաշխիքային ավանդներ (31.12.10թ.՝ 138,451 հազ. դրամ), ներդրված Բանկի կողմից Կոմերցբանկ Էյ-Ջի-ում՝ պլաստիկ քարտերով իրականացվող վճարային գործառնությունների դիմաց:

Ծանոթագրություն 14. «Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ»

	(հազ. դրամ)	
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	<u>31/12/2011թ.</u>	<u>31/12/2010թ.</u>
ՀՀ բանկեր	943,834	1,216,165
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ	167,265	706,214
Այլ կազմակերպություններ	-	600,724
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	<u>1,111,099</u>	<u>2,523,103</u>

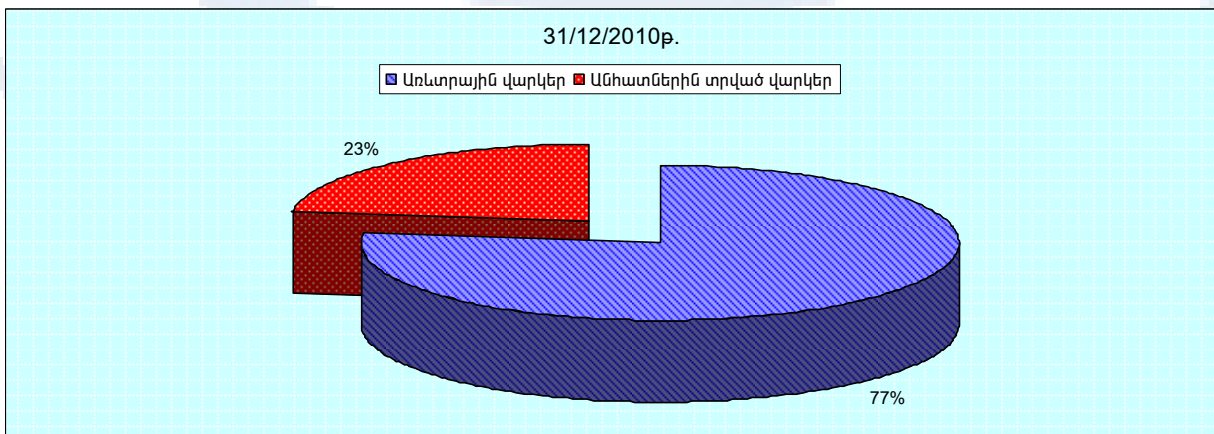
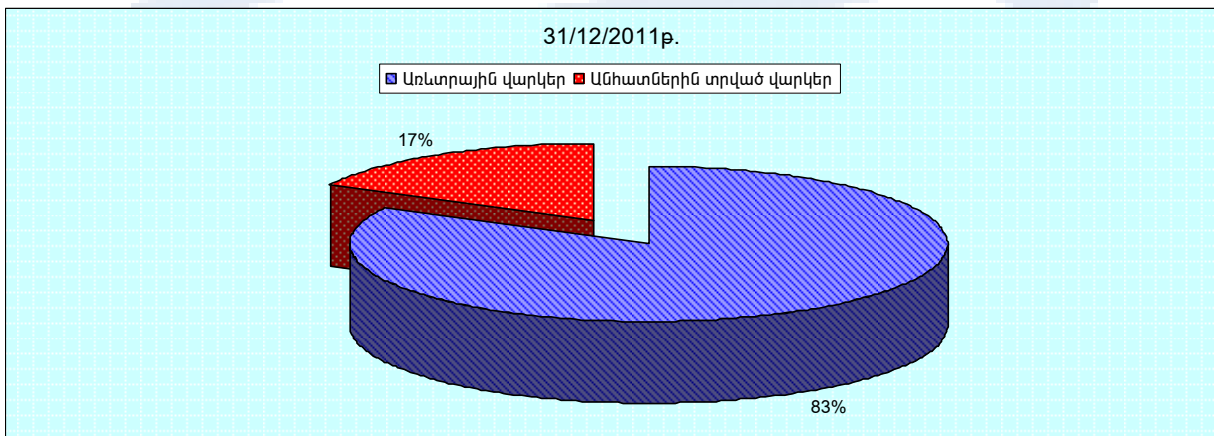
Գրավ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին հետևյալ իրական արժեքով արժեթղթերը.

	(հազ. դրամ)	
	<u>31/12/2011թ.</u>	<u>31/12/2010թ.</u>
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	<u>1,112,079</u>	<u>2,512,288</u>

Ծանոթագրություն 15. « Հաճախորդներին տրված վարկեր »

Հաճախորդներին տրված վարկեր	31/12/2011թ.	(հազ. դրամ) 31/12/2010թ.
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր խոշոր ձեռնարկություններին	55,286,975	23,956,491
Վարկեր փոքր և միջին ձեռնարկություններին	6,931,726	14,214,700
Ընդամենը	62,218,701	38,171,191
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	3,950,918	3,634,070
Լոնքարդային վարկեր	3,674,222	2,752,477
Հիփոթեքային և վերանորոգման վարկեր	2,194,522	1,907,807
Վարկային քարտեր	2,367,729	1,643,750
Ավտոմեքենայի ձեռք բերման վարկեր	645,069	1,512,627
Ընդամենը	12,832,460	11,450,731
Ընդամենը վարկեր	75,051,161	49,621,922
Արժեզրկման գծով պահուստ	(370,271)	(220,089)
Ընդամենը զուտ վարկեր	74,680,890	49,401,833
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	74,680,890	49,401,833

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը

	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Սկզբնական մնացորդ	314,541	220,089	197,887	153,359
Ժամանակաշրջանի գուտ ծախս/(հակադարձում)	159,003	341,136	(28,159)	116,959
Վերադարձ/(Դուրսգրումներ)	(103,273)	(190,954)	(5,957)	(50,229)
Վերջնական մնացորդ	370,271	370,271	220,089	220,089

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արժեզրկված վարկերի գծով հաշվեգրված տոկոսները կազմեցին 31,254 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2010՝ 54,840 հազար դրամ):

Իրավաբանական անձանց տրված պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Գրամական միջոցների ապահովմամբ տրամադրված վարկ	19,288,500	-	19,288,500	0.0%
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել Արժեզրկված վարկեր	54,853,430	177,825	54,675,605	0.3%
- մինչև 30 օր ժամկետանց	97,091	485	96,606	0.5%
- 31-ից 90 օր ժամկետանց	336,454	1,682	334,772	0.5%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	433,545	2,167	431,378	0.5%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	55,286,975	179,992	55,106,983	0.3%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել Արժեզրկված վարկեր	6,816,538	34,083	6,782,455	0.5%
- մինչև 90 օր ժամկետանց	15,777	79	15,698	0.5%
- 91-ից 179 օր ժամկետանց	62,075	310	61,765	0.5%
- 180-270 օր ժամկետանց	37,336	187	37,149	0.5%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	115,188	576	114,612	0.5%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	6,931,726	34,659	6,897,067	0.5%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	62,218,798	214,651	62,004,050	0,3%

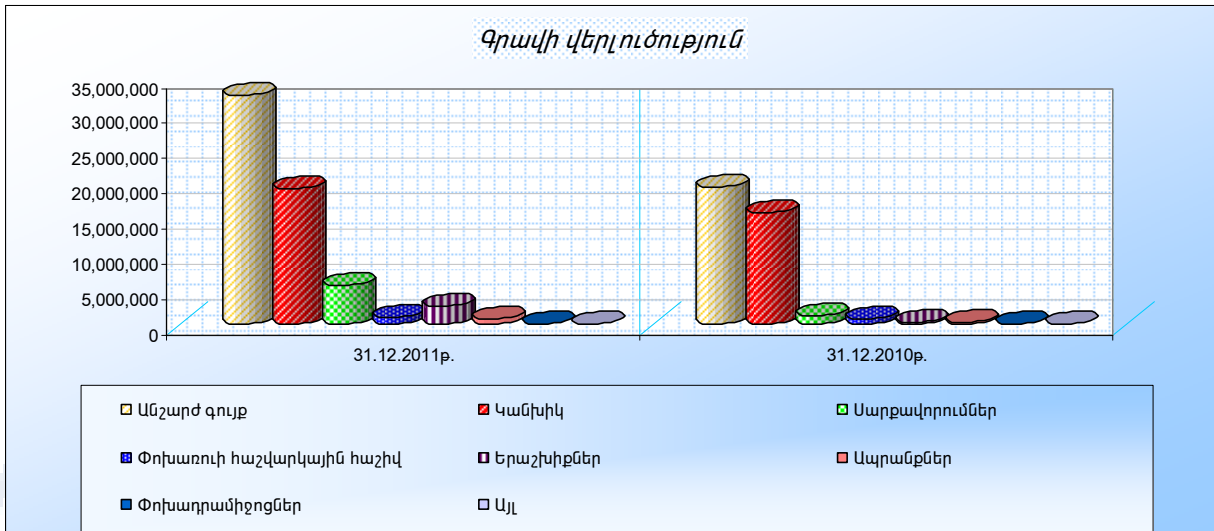
Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
Գրամական միջոցների ապահովմամբ տրամադրված վարկ	15,991,360	-	15,991,360	0.0%
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	7,965,131	39,826	7,928,305	0.5%
Ընդամենը վարկեր խոշոր ընկերություններին	23,956,491	39,826	23,919,665	0.17%
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	13,911,059	69,555	13,841,504	0.5%
Արժեզրկված վարկեր				
- մինչև 90 օր ժամկետանց	5,614	28	5,586	0.5%
- 90-179 օր ժամկետանց	141,035	705	140,330	0.5%
- 180-270 օր ժամկետանց	156,992	3,925	153,067	2.5%
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	303,641	4,658	298,983	1.5%
Ընդամենը վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	14,214,700	74,213	14,140,487	0.5%
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	38,171,191	114,039	38,057,152	0.3%

Գրավի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի վերլուծությունը (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների

	31.12.2011թ. հազ. դրամ	Վարկային պորտֆելի %	31.12.2010թ. հազ. դրամ	Վարկային պորտֆելի %
Անշարժ գույք	32,616,001	53%	19,449,403	51%
Կանխիկ	19,221,956	31%	15,991,360	42%
Սարքավորումներ	5,707,435	9%	1,206,406	3%
Փոխառուի հաշվարկային հաշիվ	1,023,239	2%	725,675	2%
Երաշխիքներ	2,694,805	4%	364,397	1%
Ապրանքներ	692,259	1%	251,036	1%
Փոխադրամիջոցներ	48,355	0%	3,453	0%
Այլ	-	0%	65,422	0%
	62,004,050	100%	38,057,152	100%

Վերը աղյուսակում ներկայացված գումարներն իրենցից ներկայացնում են վարկերի հաշվեկշռային արժեքները և պարտադիր չէ, որ արտացոլեն գրավի իրական արժեքը:

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Չուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	3,732,634	10,412	3,722,222	0.3%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	22,982	1,957	21,025	8.5%
• 30-89 օր ժամկետանց	59,160	11,313	47,847	19.1%
• 90-179 օր ժամկետանց	96,723	34,723	62,000	35.9%
• 180-270 օր ժամկետանց	39,419	37,531	1,888	95.2%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	3,950,918	95,936	3,854,982	2.40%
Լոմբարդային վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	3,651,962	-	3,651,962	0.0%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	21,281	-	21,281	0.0%
• 30-89 օր ժամկետանց	979	-	979	0.0%
Ընդամենը լոմբարդային վարկեր	3,674,222		3,674,222	0.00%
Հիփոթեքային և վերանորոգման վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	2,152,511	21,525	2,130,986	1.0%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	24,356	244	24,112	1.0%
• 30-89 օր ժամկետանց	17,655	177	17,478	1.0%
Ընդամենը հիփոթեքային և վերանորոգման վարկեր	2,194,522	21,946	2,172,576	1.00%

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկային քարտեր				
• Ոչ ժամկետանց	2,345,093	456	2,344,637	0.0%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	1,015	39	975	3.8%
• 30-89 օր ժամկետանց	16,023	881	15,142	5.5%
• 90-179 օր ժամկետանց	2,033	725	1,308	35.7%
• 180-270 օր ժամկետանց	3,565	1,565	2,000	43.9%
Ընդամենը վարկային քարտեր	2,367,729	3,666	2,364,062	0.20%
Ավտոմեքենայի ձեռք բերման վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	586,164	2,277	583,887	0.4%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	5,267	513	4,754	9.7%
• 30-89 օր ժամկետանց	17,763	4,058	13,705	22.8%
• 90-179 օր ժամկետանց	15,972	8,870	7,102	55.5%
• 180-270 օր ժամկետանց	19,903	18,354	1,549	92.2%
Ընդամենը ավտոմեքենայի ձեռք բերման վարկեր	645,069	34,072	610,997	5.30%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	12,832,460	155,620	12,676,839	1.20%

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	3,495,213	2,175	3,493,038	0.1%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	45,153	1,250	43,903	2.8%
• 30-89 օր ժամկետանց	51,959	3,847	48,112	7.4%
• 90-179 օր ժամկետանց	20,055	5,014	15,041	25.0%
• 180-270 օր ժամկետանց	21,690	17,135	4,555	79.0%
Ընդամենը սպառողական վարկեր	3,634,070	29,421	3,604,649	0.8%
Լոմբարդային վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	2,747,113	-	2,747,113	0.0%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	2,533	-	2,533	0.0%
• 30-89 օր ժամկետանց	1,536	-	1,536	0.0%
• 90-179 օր ժամկետանց	1,295	-	1,295	0.0%
Ընդամենը լոմբարդային վարկեր	2,752,477	-	2,752,477	0.0%
Հիփոթեքային և վերանորոգման վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	1,776,273	17,763	1,758,510	1.0%
• 90-179 օր ժամկետանց	28,720	287	28,433	1.0%
• 180-270 օր ժամկետանց	102,814	1,028	101,786	1.0%
Ընդամենը հիփոթեքային և վերանորոգման վարկեր	1,907,807	19,078	1,888,729	1.00%

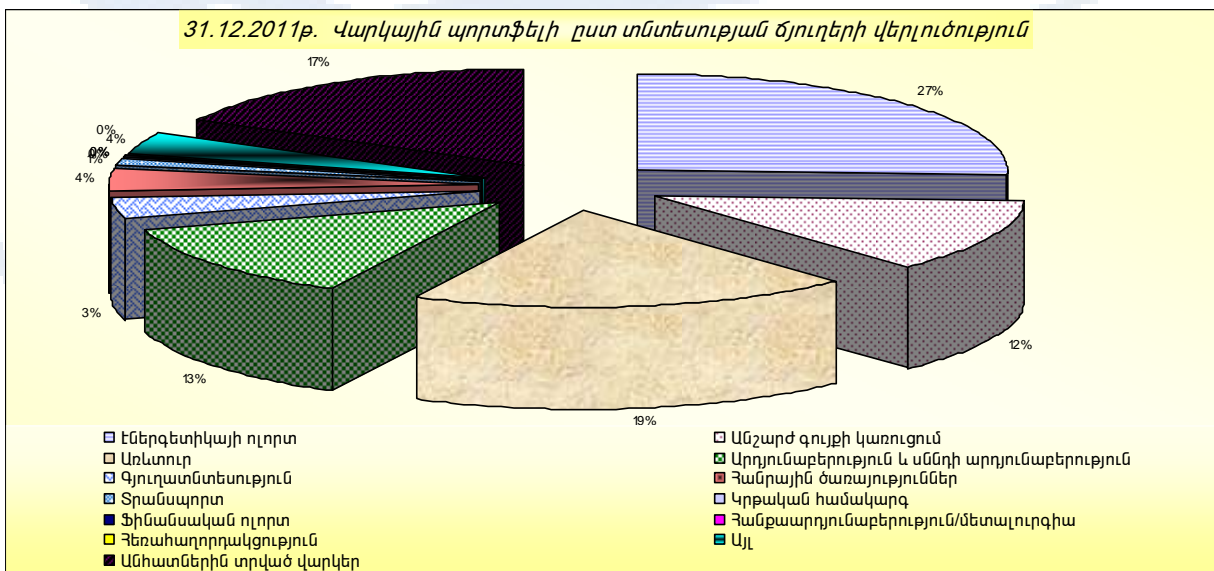
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Զուտ վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկային քարտեր				
• Ոչ ժամկետանց	1,623,007	6,492	1,616,515	0.4%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	6,339	191	6,148	3.0%
• 30-89 օր ժամկետանց	2,243	395	1,848	17.6%
• 90-179 օր ժամկետանց	2,553	741	1,812	29.0%
• 180-270 օր ժամկետանց	9,608	5,031	4,577	52.4%
Ընդամենը վարկային քարտեր	1,643,750	12,850	1,630,900	0.8%
Ավտոմեքենայի ձեռք բերման վարկեր				
• Ոչ ժամկետանց	1,356,575	4,554	1,352,021	0.3%
• Սինչև 30 օր ժամկետանց	29,183	584	28,599	2.0%
• 30-89 օր ժամկետանց	48,904	7,336	41,568	15.0%
• 90-179 օր ժամկետանց	44,519	17,176	27,343	38.6%
• 180-270 օր ժամկետանց	33,446	15,051	18,395	45.0%
Ընդամենը ավտոմեքենայի ձեռք բերման վարկեր	1,512,627	44,701	1,467,926	3.0%
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	11,450,731	106,050	11,344,682	0.9%

Գրավի վերլուծություն

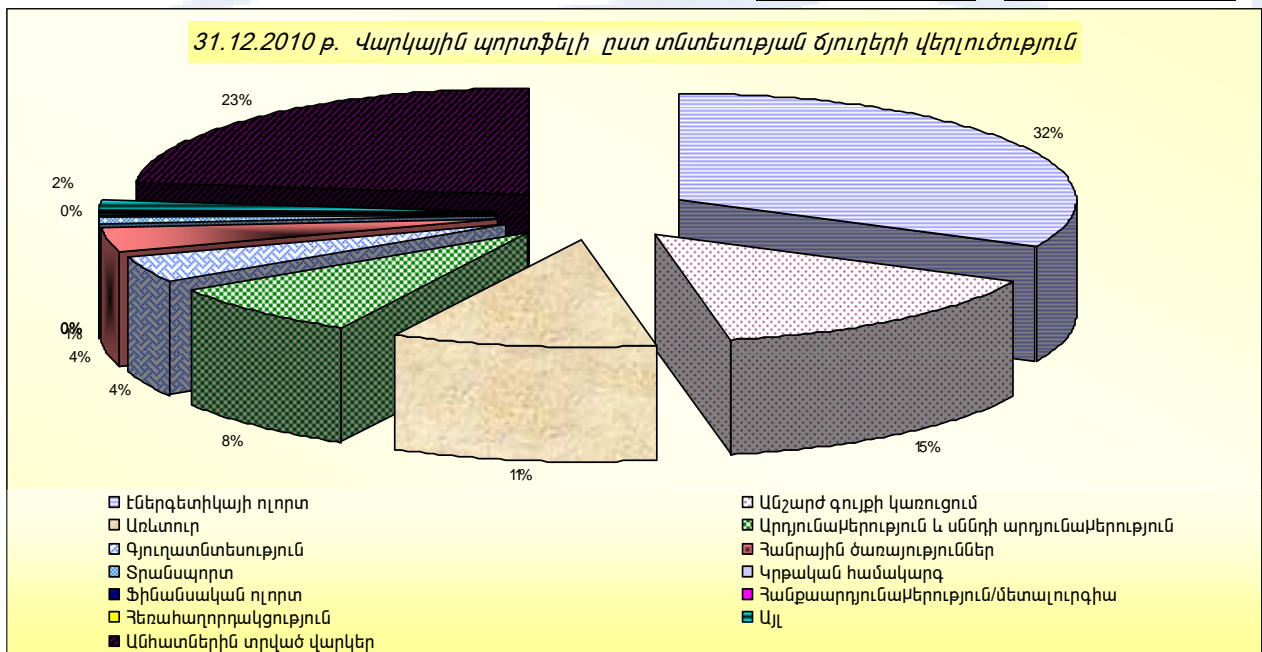
Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: Սպառողական վարկերի դիմաց գրավադրվում են անշարժ գույքը, ոսկերչական իրերը և դրամական միջոցները:

Վարկային պորտֆելի վերլուծություն ըստ տնտեսության ճյուղերի

Վարկերը տրամադրվել են հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը ծավալել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում.

	31.12.2011թ. հազ. դրամ	31.12.2010թ. հազ. դրամ
Էներգետիկայի ոլորտ	19,288,500	15,991,360
Անշարժ գույքի կառուցում	9,301,587	7,293,692
Առևտուր	14,602,509	5,418,634
Արդյունաբերություն և սննդի արդյունաբերություն	9,745,760	4,088,487
Գյուղատնտեսություն	2,617,536	1,916,339
Հանրային ծառայություններ	2,824,744	1,907,491
Տրանսպորտ	789,345	485,049
Կրթական համակարգ	190,191	146,562
Ֆինանսական ոլորտ	19	80,465
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	99,496	37,166
Հեռահաղորդակցություն	20,554	-
Այլ	2,738,460	805,946
Անհատներին տրված վարկեր	12,832,460	11,450,731
	75,051,161	49,621,922
Արժեզրկման գծով պահուստ	(370,271)	(220,089)
	74,680,890	49,401,833

Վարկերի ժամկետայնություն

Բանկի վարկային պորտֆելի ժամկետայնության վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 34-ում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի պայմանագրով նախատեսված ժամկետն ընկած ժամանակահատվածը:

Ծանոթագրություն 16. «Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ»

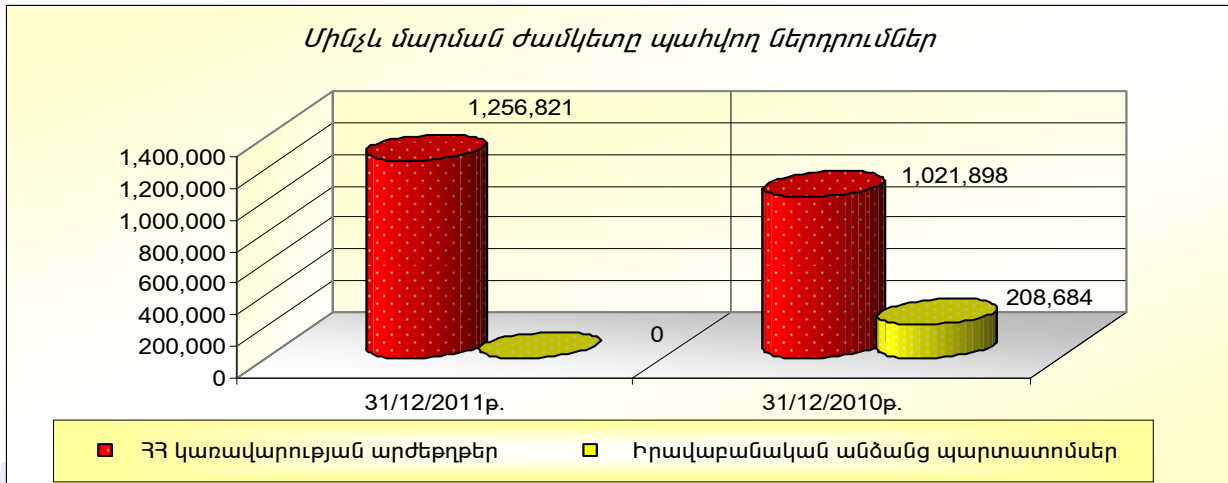
	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Ներդրումներ սեփական կապիտալում		
Սկզբնական արժեքով հաշվառվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր (ACRA)	4,066	4,066
	4,066	4,066

Որոշելի իրական արժեք չունեցող ներդրումներ

Սկզբնական արժեքով ներկայացված վաճառքի համար մատչելի ներդրումները ներառում են չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական ոլորտում: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տրամադրել վկայություն դրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի մեթոդի կիրառման արդյունքում ձևավորվում են մի շարք իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է այս ոլորտում դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության հետ կապված անորոշությամբ:

Ծանոթագրություն 17. «Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ»

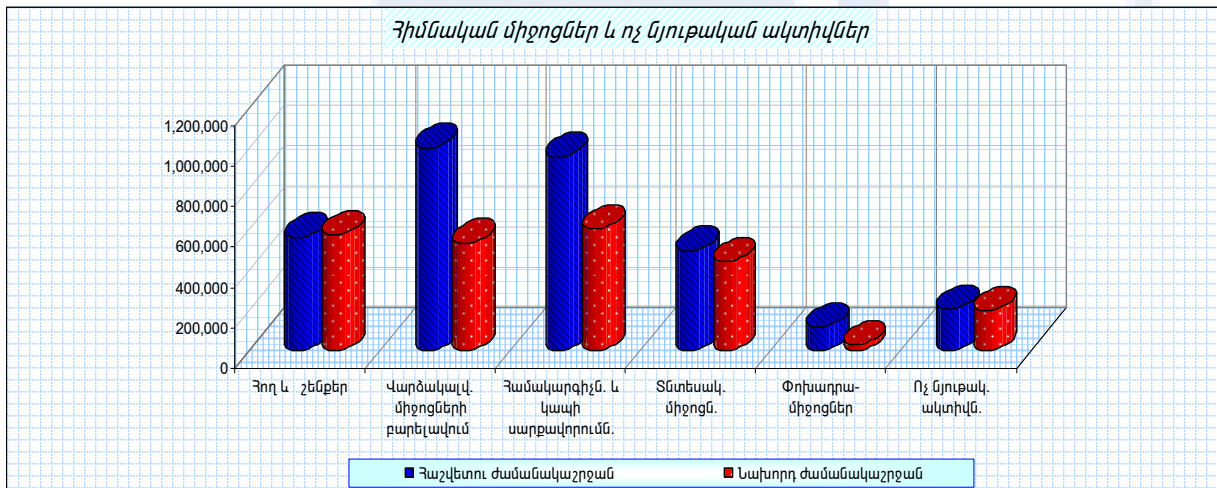
	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	1,256,821	1,021,898
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	1,256,821	1,021,898
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
«ՀայՌ-ուսգազարդ» ՓԲԸ	-	208,684
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	-	208,684
Ընդամենը մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,256,821	1,230,582

Ծանոթագրություն 18. «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Վարձակալվ. միջոցների բարելավում	Համակարգիչ. և կապի սարքավորում.	Գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութակ. ակտիվ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/Վերագնահատվ. արժեք							
Առ 1 հոկտեմբերի 2011թ.	635,679	959,960	1,229,149	741,170	144,486	528,491	4,238,935
Ավելացումներ	-	282,549	158,378	75,732	-	9,223	525,882
Օտարումներ	-	-	(219)	(3,888)	-	(72,137)	(76,244)
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	635,679	1,242,509	1,387,308	813,014	144,486	465,577	4,688,573
Մաշվածություն							
Առ 1 հոկտեմբերի 2011թ.	73,784	222,365	396,539	300,111	25,197	317,275	1,335,271
Մաշվածության ծախս	2,586	19,106	34,171	24,300	2,428	15,285	97,876
Օտարումներ	-	-	(144)	(3,673)	-	(72,137)	(75,954)
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	76,370	241,471	430,566	320,738	27,625	260,423	1,357,193
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	559,309	1,001,038	956,742	492,276	116,861	205,154	3,331,380
Առ 30 սեպտեմբերի 2011թ.	561,895	737,595	832,610	441,059	119,289	211,216	2,903,664
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	569,653	529,365	597,603	438,096	25,839	193,320	2,353,876
հազ. դրամ							
	Հոդ և շենքեր	Վարձակալվ. միջոցների բարելավում	Համակարգիչ. և կապի սարքավորում.	Տնտեսակ. միջոց.	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութակ. ակտիվ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/Վերագնահատվ. արժեք							
Առ 1 հոկտեմբերի 2010թ.	635,679	705,456	953,851	699,842	45,685	470,234	3,510,747
Ավելացումներ	-	146	48,557	24,323	-	5,615	78,641
Օտարումներ	-	-	(2,213)	(49)	-	-	(2,262)
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	635,679	705,602	1,000,195	724,116	45,685	475,849	3,587,126

հազ. դրամ	Հող և շենքեր	Վարձակալվ. միջոցների բարելավում	Համակարգիչն. և կապի սարքավորումն.	Տնտեսակ. միջոցն.	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութակ. ակտիվն.	Ընդամենը
Մաշվածություն							
Առ 1 հոկտեմբերի 2010թ.	63,440	158,503	375,595	266,951	19,066	268,399	1,151,954
Մաշվածության ծախս	2,586	17,734	29,159	19,069	780	14,130	83,458
Օտարումներ	-	-	(2,162)	-	-	-	(2,162)
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	66,026	176,237	402,592	286,020	19,846	282,529	1,233,250
Հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	569,653	529,365	597,603	438,096	25,839	193,320	2,353,876
Առ 30 սեպտեմբերի 2010թ.	572,239	546,953	578,256	432,891	26,619	201,835	2,358,793
Առ 31 դեկտեմբերի 2009թ.	579,997	522,660	579,284	413,772	27,980	202,466	2,356,159

2004թ. փետրվարի 3-ին Բանկի սեփականություն հանդիսացող շենքերը գնահատվեցին անկախ գնահատողի կողմից՝ կիրառելով շուկայական, եկամտաբերության և ինքնարժեքի մեթոդների համակցությունը: Արդյունքում շենքերի վերագնահատված արժեքը կազմեց 209,296 հազար դրամ: Շենքերի իրական արժեքը գնահատելիս ղեկավարությունը հիմնվել է անկախ գնահատման արդյունքների վրա:

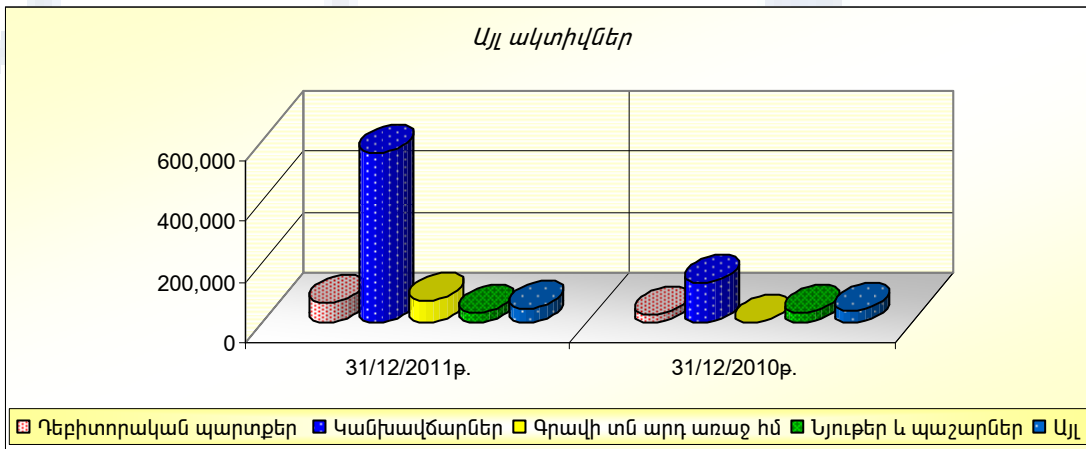
2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի իրական արժեքը վերագնահատվել է անկախ գնահատողի կողմից: Վերագնահատման արդյունքում ստացված շենքերի իրական արժեքն էականորեն չէր տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքից:

Գնահատումն իրականացվեց կիրառելով շուկայական մոտեցումը: Շուկայական մոտեցումը հիմնված էր նմանատիպ շենքերի վաճառքի համեմատական տվյալների վերլուծության վրա:

Եթե վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 354,604 հազար դրամ (31 դեկտեմբերի 2010թ.՝ 361,446 հազար դրամ):

Ծանոթագրություն 19. «Այլ ակտիվներ»

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Գեբիտորական պարտքեր դրամական փոխանցումների համակարգերի գծով	60,644	22,816
Կանխավճարներ	555,521	131,162
Նյութեր և պաշարներ	29,328	32,715
Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ	70,500	-
Այլ	44,576	37,257
Ընդամենը այլ ակտիվներ	760,569	223,950

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը

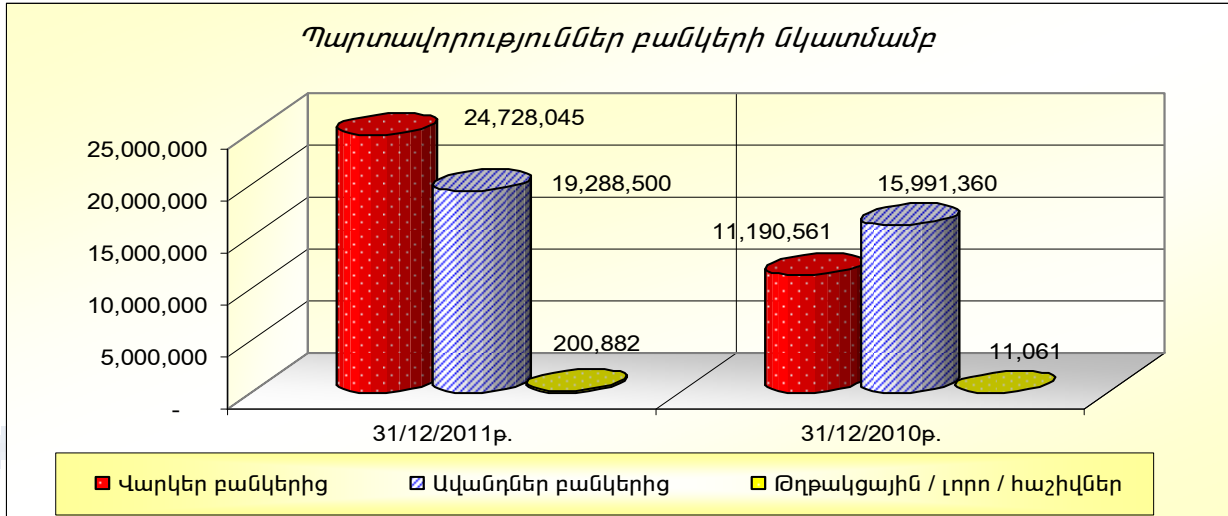
	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ.	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ.	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ.
Սկզբնական մնացորդ	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի զուտ ծախս/(հակադարձում)	772	13,991	2,010	1,099
Վերադարձ/(Գուրագրումներ)	(772)	(13,991)	(2,010)	(1,099)
Վերջնական մնացորդ	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 20. «Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ»

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	24,728,045	11,190,561
Ավանդներ բանկերից	19,288,500	15,991,360
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	200,882	11,061
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	44,217,427	27,192,982

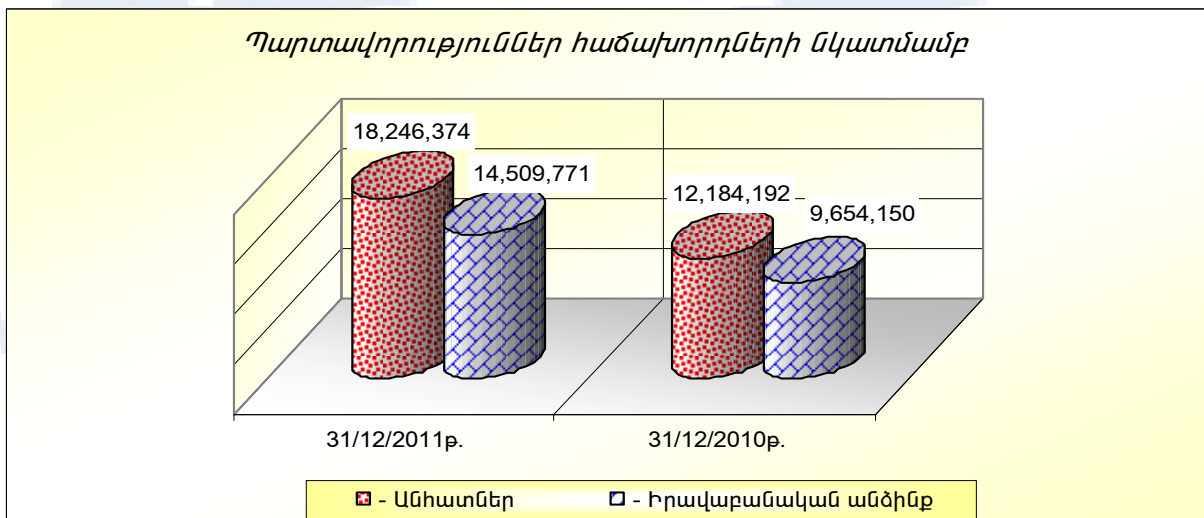
Բանկերից ներգրավված վարկերի մեջ հաշվառվում են նաև ՀՀ ԿԲ-ից ներգրավված ստորադաս փոխառությունը՝ 3,863,449 հազ դրամ և Գազպրոմբանկից ներգրավված ստորադաս

փոխառությունը՝ 3,857,700 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 21. «Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ»

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	3,109,807	2,479,343
- Իրավաբանական անձինք ժամկետային ավանդներ	7,444,479	6,265,280
- Անհատներ	15,136,567	9,704,849
- Իրավաբանական անձինք	7,065,292	3,388,870
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	32,756,145	21,838,342

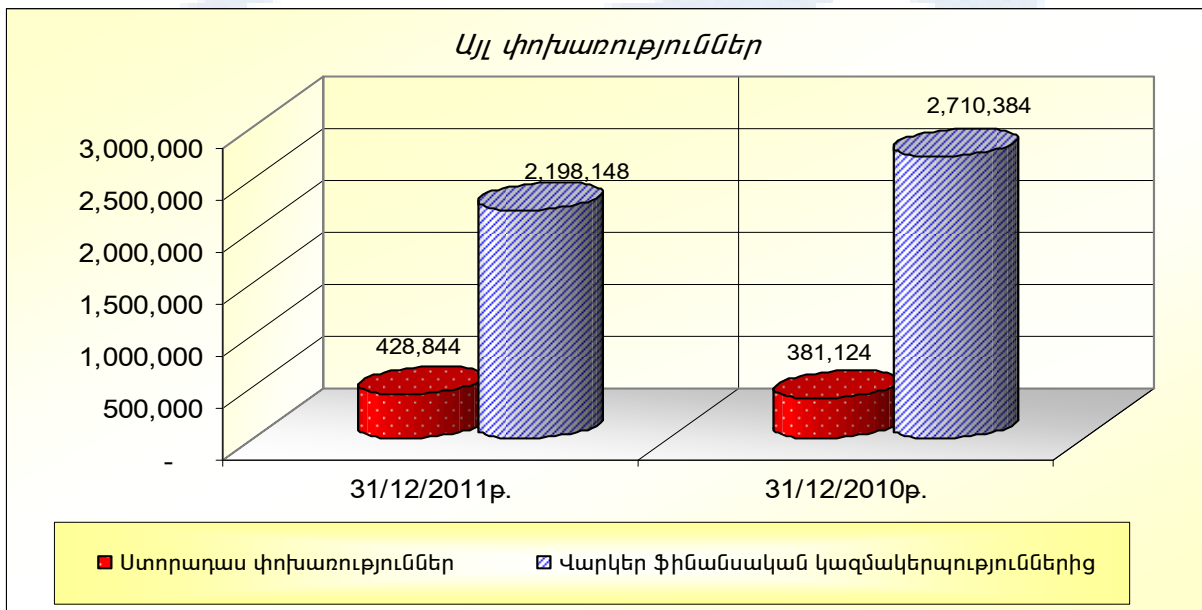
Սառեցված հաշիվներ

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում տեղաբաշխված ավանդների մնացորդները կազմում էին 495,300 հազար դրամ (2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 212,589 հազար դրամ), որոնք Բանկի կողմից սառեցվել էին որպես գրավ տրամադրված վարկերի և արտահաշվեկշռային վարկային գործիքների դիմաց:

Ծանոթագրություն 22. «Այլ փոխառություններ»

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Ստորադաս փոխառություններ	428,844	381,124
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	2,198,148	2,710,384
Ընդամենը այլ փոխառություններ	2,626,992	3,091,508

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառությունները ներառում էին նախկին բաժնետիրոջից ստացված երկարաժամկետ փոխառությունը, որի մարման ժամկետը լրանում է 2012թ.-ին և որի հանդեպ կիրառվում է տարեկան 9% տոկոսադրույք:

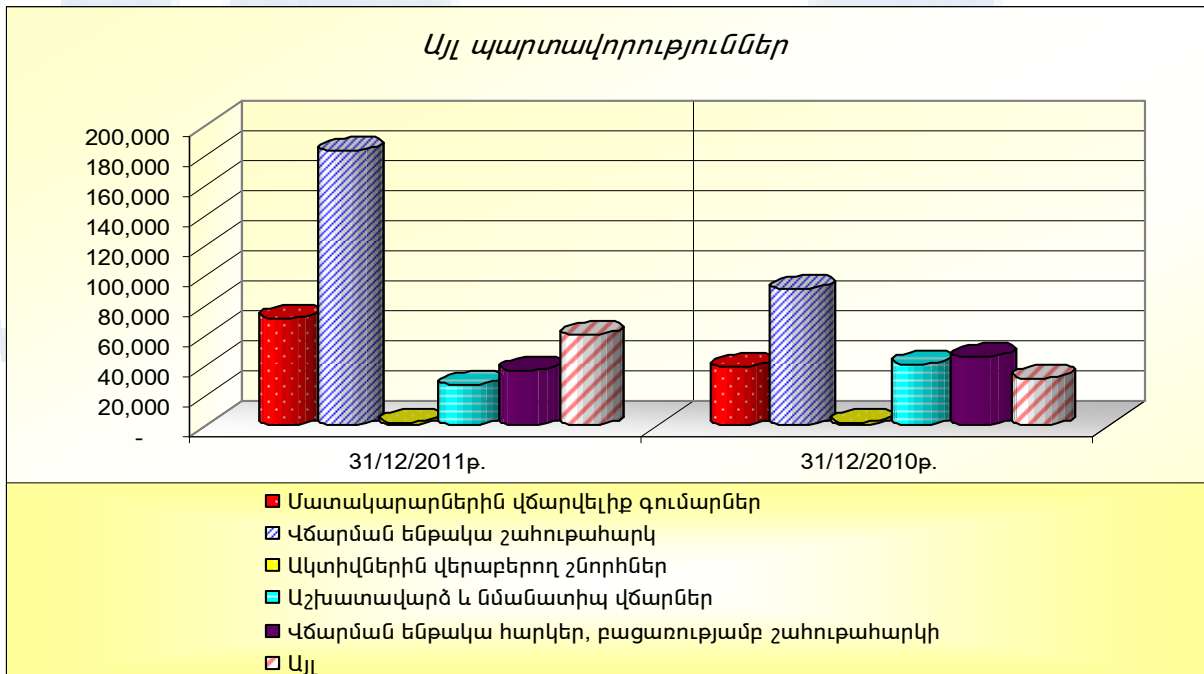
Ծանոթագրություն 23. «Հետաձգված հարկային պարտավորություններ»

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակով օգտագործվող արժեքների ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ :

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Չուտ	
	31/12/2011թ.	31/12/2010թ.	31/12/2011թ.	31/12/2010թ.	31/12/2011թ.	31/12/2010թ.
Պահանջների բանկերի նկատմամբ	-	-	(4,438)	(3,476)	(4,438)	(3,476)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	(112,628)	(109,920)	(112,628)	(109,920)
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	-	(798)	-	(798)
Հիմնական միջոցներ	-	-	(36,313)	(37,014)	(36,313)	(37,014)
Այլ ակտիվներ	-	-	(1,691)	(694)	(1,691)	(694)
Այլ պարտավորություններ	10,860	3,538	(13,696)	-	(2,836)	3,538
Ճանաչված զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	10,860	3,538	(168,766)	(151,902)	(157,906)	(148,364)

Ծանոթագրություն 24. «Այլ պարտավորություններ»

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	71,499	38,758
Վճարման ենթակա շահութահարկ	183,735	90,725
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	1,621	1,665
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	26,680	40,676
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	36,411	45,563
Այլ	60,429	31,482
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	380,375	248,869

Ծանոթագրություն 25. «Կանոնադրական կապիտալ»

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2011թ. դրությամբ 12,347,279 հազ. ՀՀ դրամ է (31.12.2010թ. դրությամբ 12,347,279 հազ. դրամ), որն ամբողջովին համարված է: Բանկի կողմից հայտարարված, ինչպես նաև թողարկված և լրիվ վճարված հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի քանակը կազմում է 237,329 հատ (31.12.2010թ. դրությամբ 237,329 հատ), մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը՝ 52,026 դրամ:

Բանկը թողարկված, սակայն չտեղաբաշխված, տեղաբաշխված, սակայն դեռևս չվճարված, ինչպես նաև բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր հաշվետու ժամանակահատվածում չունի:

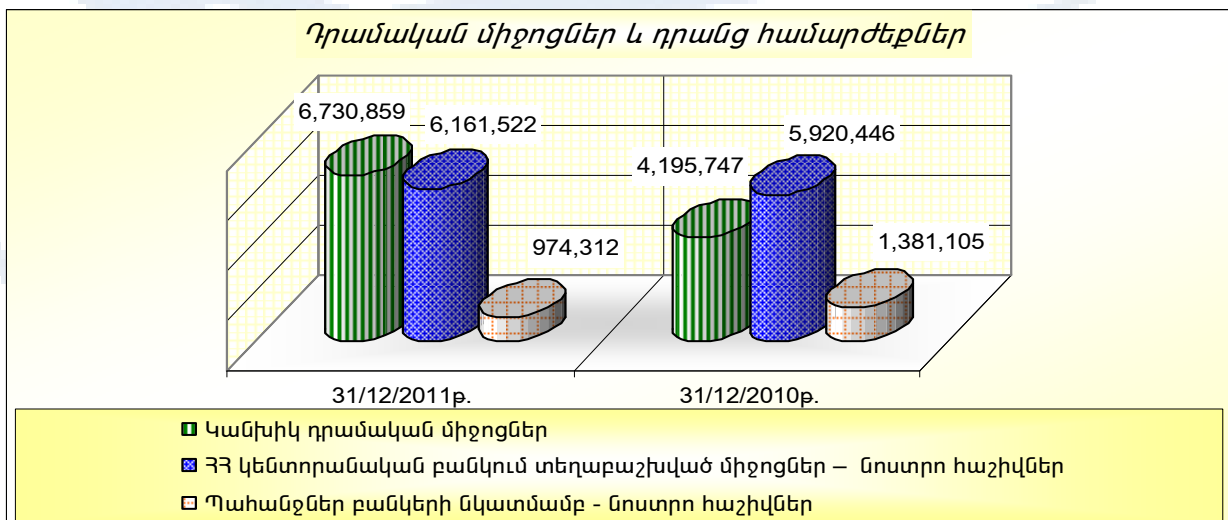
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս - մեկ ձայն սկզբունքով:

2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կանոնադրական կապիտալի 100% բաժնետերն է հանդիսանում «Գազպրոմբանկ» ԲԲԸ:

Ծանոթագրություն 26. « Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ »

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում արտացոլված դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած էին հետևյալ հոդվածներից.

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,730,859	4,195,747
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ – նոստրո հաշիվներ	6,161,522	5,920,446
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	974,312	1,381,105
Ընդամենը	13,866,693	11,497,298

Ծանոթագրություն 27. « Կապիտալի կառավարում »

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ բանկերի համար կապիտալի բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները: ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության նորմատիվ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2011 և 2010թթ. ընթացքում Բանկի կապիտալի ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:

Ծանոթագրություն 28. « Պարտավորվածություններ »

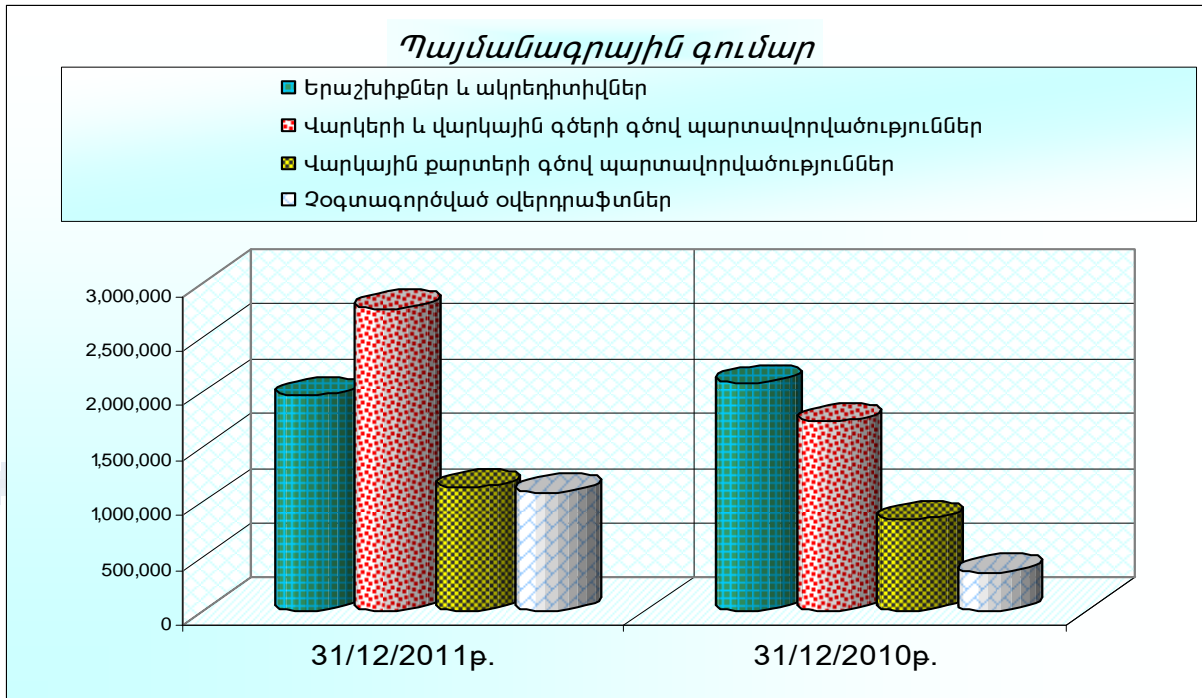
Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխառությունների գծով պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որը գործում է հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են պարտավորվածությունների և պայմանական պարտավորությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում ներկայացված երաշխիքները և ակրեդիտիվները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կգրանցվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չիրականացնեն իրենց կողմից ստանձնած պարտավորությունները:

	<u>31/12/2011թ. հազ. դրամ</u>	<u>31/12/2010թ. հազ. դրամ</u>
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	1,963,892	2,076,101
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	2,756,688	1,723,086
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	1,125,759	833,096
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	1,080,539	352,612
Ընդամենը	<u>6,926,878</u>	<u>4,984,895</u>

Վարկավորման վերը ներկայացված ընդհանուր պարտավորվածությունները չեն ենթադրում դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս պարտավորվածությունների մեծամասնությունը կարող է ուժը կորցնել կամ դադարել գործել մինչև վերջիններիս կատարման ժամկետը:

Ծանոթագրություն 29. «Գործառնական վարձակալություն»

Վարձակալություն, որտեղ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարները հետևյալն են.

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	31/12/2010թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	602,061	316,251
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	2,279,606	1,585,640
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	2,789,560	214,002
	5,671,227	2,115,893

Բանկը վարձակալում է մի շարք շենքեր գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը սովորաբար կազմում է հինգից տասն տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Այս վարձակալություններից ոչ մեկը պայմանական ռենտա չի ներառում:

Ծանոթագրություն 30. «Պայմանական դեպքեր»

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Բանկն ամբողջությամբ ապահովագրված չէ գործունեության

ընդհատման և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց առաջացած Բանկի տարածքում տեղի ունեցած պատահարներից կամ նրա գործունեությունից հասցված վնասից:

Իրավական պարտավորություններ

Բանկի ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և պահանջում են մեկնաբանություններ տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել խիստ տույժեր, տուգանքներ և տոկոսագումարներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս փաստերը Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել Բանկի համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

Վերահսկողություն

Բանկի մայր ընկերությունն է «Գազպրոմբանկ» ԲԲԸ-ն:

Բանկի մայր ընկերությունը պատրաստում է հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվություններ:

Գործարքներ Բանկի Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ

Ստորև ներկայացված է ընդհանուր վարձատրությունը

	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Խորհրդի անդամներ և ղեկավարություն	57,137	279,826	52,953	212,802

Ստորև ներկայացված են Բանկի Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների մնացորդներն ու միջին արդյունավետ տոկոսադրույթները:

	31/12/2011թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	31/12/2010թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	32,378	7.24 %	70,455	11%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	67,540	3.77 %	43,793	6%

Բանկի Խորհրդի անդամների և ղեկավարության հետ գործարքների գծով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված այլ գումարները հետևյալն են.

	01/10/2011թ. – 31/12/2011թ	01/01/2011թ. – 31/12/2011թ	01/10/2010թ. – 31/12/2010թ	(հազ. դրամ) 01/01/2010թ. – 31/12/2010թ
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն				
Տոկոսային եկամուտ	2,283	5,626	2,071	9,824
Տոկոսային ծախս	933	3,149	345	1,799

Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են մայր ընկերությունը, Գազպրոմ Խմբի ընկերությունները, և Խորհրդի ու ղեկավարության անդամների ընտանիքների անդամները: Ստորև ներկայացված են 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները, համապատասխան միջին տոկոսադրույքները և 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված եռամսյակի շահույթի կամ վնասի կազմում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Գազարոն Խմբի ընկերություններ		Այլ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	79,591	1.21%	-	-	-	-	79,591
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	19,360,120	6.1%	16,047	8.15%	19,376,167
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	38,964,032	6.1%	-	-	-	-	38,964,032
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	3,842,216	0.88%	84,345	4.9%	3,926,561
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ							
Վարկավորման պարտավորվածություններ	-	-	700,000	-	3,555	-	703,555
Երաշխիքներ	-	-	4,000	-	-	-	4,000
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	397	-	1,529,208	-	1,475	-	1,531,080
Տոկոսային ծախս	1,834,487	-	82,061	-	6,085	-	1,922,633
Եկամուտ/(ծախս) կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով	3,542	-	9,969	-	255	-	13,766
Զուտ շահույթ/(վնաս) արտարժույթի առք ու վաճառքից	(74,983)	-	56,581	-	69	-	(18,333)
Առարկայագուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված եկամուտ/(ծախս)	(538)	-	-	-	-	-	(538)
Զուտ շահույթ/(վնաս) շահույթ/վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	40,809	-	-	-	-	-	40,809
Այլ գործառնական եկամուտ (ծախսեր)	-	-	100	-	-	-	100
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-	-	10,845	-	-	-	10,845

Ստորև ներկայացված են 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները, համապատասխան միջին տոկոսադրույքները և 2010թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի կազմում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Գազարում խմբի ընկերություններ		Այլ		Ընդամենը
	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.	հազ. դրամ	Միջին տոկոսադր.	հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	567,886	0.73%	-	-	-	-	567,886
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	9,451	-	-	-	-	-	9,451
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	-	-	600,724	6.7%	-	-	600,724
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	16,117,348	11%	212,431	14.25%	16,329,779
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	208,684	7%	-	-	208,684
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22,587,955	6.0%	-	-	-	-	22,587,955
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	1,412,805	0.77%	161,876	2.58%	1,574,681
Արտահաշվեկշռային հոդվածներ							
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	-	-	34,529	-	51,864	-	86,393
Վարկավորման պարտավորվածություններ	-	-	-	-	55,793	-	55,793
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	616,651	-	45,253	-	661,904
Տոկոսային ծախս	601,322	-	43,514	-	20,588	-	665,424
Եկամուտ/(ծախս) կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով	(191)	-	11,369	-	1,418	-	12,596
Ջուտ շահույթ/(վնաս) արտարժույթի առք ու վաճառքից	(68,516)	-	(6,331)	-	3,352	-	(71,495)
Ջուտ շահույթ/(վնաս) շահույթ/վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից	(8,393)	-	(8,737)	-	-	-	(17,130)
Այլ գործառնական եկամուտներ	-	-	33	-	10	-	43
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-	-	10,790	-	-	-	10,790

Ծանոթագրություն 32. «Ռիսկերի կառավարում»

Ռիսկերի կառավարումն էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց Բանկն ենթարկվում է գործունեությունն իրականացնելիս:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Բանկի ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկման մեխանիզմներ, ինչպես նաև շարունակաբար վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը որոշված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող արտադրանքի ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն մոտեցման փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարումը վերահսկող համակարգի պատշաճ աշխատանքի, հիմնական ռիսկերի կառավարման և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման, ինչպես նաև խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Բանկի Ֆինանսական կոմիտեն պատասխանատու է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների վերահսկման և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերում Բանկի գործունեությունն ապահովելու համար: Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման համար, նա նաև վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման համար ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառումը: Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության ղեկավարը ուղղակիորեն հաշվետու է Գլխավոր տնօրենին և անուղղակիորեն՝ Բանկի խորհրդին:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը՝ թե պորտֆելի և թե առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի և ֆինանսական կոմիտեի միջոցով: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծեց վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության չափից ու տեսակից:

Ռիսկի թե արտաքին, թե ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի շրջանակներում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկի նվազեցմանն ուղղված միջոցառումների նպատակահարմարության աստիճանի որոշմանը: Բացի վարկային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծության, Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, պարբերաբար հանդիպումներ կազմակերպելով գործառնական ստորաբաժանումների հետ՝ առանձին ոլորտների մասնագետների գնահատականը ձեռք բերելու նպատակով:

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկը ներառում է արտարժույթի, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսադրույքի, արտարժույթի և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձին փոփոխություններին ու շուկայական գների փոփոխությունների ազդեցությանը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն են, որոնք թույլ կտան պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում Ֆինանսական կոմիտեն՝ Բանկի Գլխավոր տնօրենի նախագահությամբ: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Ֆինանսական կոմիտեի կողմից՝ Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների, տոկոսադրույքների ժամկետայնության արտարժույթի դիրքերի և վնասի սահմանաչափերի հետ կապված, որոնք կանոնավոր կերպով վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ղեկավարության կողմից:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին: Ծանոթագրություն 35-ում ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվություն 31.12.2011թ. դրությամբ արժույթային ռիսկին Բանկի ենթարկվածության մասին:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պարտավորությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը, որն ակտիվորեն վերահսկում է Բանկի վարկային ռիսկը: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Բանկի վարկային քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների դիտարկման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (կորպորատիվ և մանրածախս հաճախորդների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկային փաստաթղթերի պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Կորպորատիվ հաճախորդների վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկային վարչություն, որը պատասխանատու է առևտրային վարկերի պորտֆելի համար: Այս վարչության վարկային վերլուծաբանների կողմից պատրաստված հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության կառուցվածքային վերլուծության և ֆինանսական վիճակի վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության Վարկային ռիսկի կառավարման բաժանմունքի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ստուգում է վարկի դիմումը Վարկային վարչության և Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Գրավի ներկա շուկայական արժեքը կանոնավոր կերպով գնահատվում է կամ անկախ գնահատողների կամ Բանկի մասնագետների կողմից: Շուկայական գների բացասական շարժի դեպքում վարկառուից որպես կանոն պահանջվում է լրացուցիչ արժեքների գրավադրում:

Մանրածախ հաճախորդների կողմից ներկայացվող վարկային դիմումները ուսումնասիրվում են Ֆիզիկական անձանց վարկավորման բաժանմունքի կողմից՝ կիրառելով Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության հետ մեկտեղ մշակված վարկանշային մոդելները և տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, ողջ վարկային պորտֆելը գնահատվում է Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Բանկի վարկային ռիսկի առավելագույն մակարդակը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ղեկավարության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, կորպորատիվ և մանրածախ հաճախորդների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու հեշտությամբ բավարարելու նպատակով:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի վարում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչությունը ֆունկցիոնալ և տարածաշրջանային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչությունը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ իրացվելի առևտրական նպատակներով պահվող արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ Բանկում:

Իրացվելիության դիրքն օրական կտրվածքով վերահսկվում է Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության կողմից: Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչությունն իրականացնում է իրացվելիության կանոնավոր սքրես-թեստեր՝ տարբեր սցենարների տեսանկյունից: Բանկի իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Բանկի իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացվում են Ֆինանսական կոմիտեի կողմից և իրականացվում են Բանկային ռիսկերի վերլուծության և վերահսկման վարչության կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների, ներառյալ ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի, և չճանաչված վարկավորման պարտավորվածությունների գծով դրամական միջոցների չգեղչված հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված առավել վաղ մարման ժամկետի: Ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի համար երաշխիքի առավելագույն գումարը տեղաբաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխիքը կարող հետ գնվել:

Ծանոթագրություն 34-ում ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվություն իրացվելիության ռիսկին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Ծանոթագրություն 33. « Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում»

Հաշվապահական հաշվառման դասակարգում և իրական արժեք

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, հաշվարկվում են կիրառելով դրամական միջոցների գեղչված հոսքերի մեթոդը դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի հիման վրա՝ օգտագործելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նմանատիպ պայմաններով գործիքի նկատմամբ կիրառելի գեղչման դրույքը: 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2010թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,066 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել:

Բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի չգնանշվող բաժնային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքը մոտավորապես հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Բանկը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների կատարման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. Նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշվող գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. Գնահատման տեխնիկա, որը հիմնված է դիտարկելի ելակետային տվյալների վրա կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել է հետևյալը՝ գնանշվող գները նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում, գնանշվող գները նույն կամ նմանատիպ գործիքների համար ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ այլ գնահատման տեխնիկա, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. Գնահատման տեխնիկա, որը կիրառում է նշանակալի ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնք գնահատվում են դիտարկելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալներից ելնելով, իսկ ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներն էական ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի դիտարկելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 34. «Ժամկետայնության վերլուծություն»

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ակտիվների և պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունն առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.:

	<u>Մինչև 1 ամիս հազ. դրամ</u>	<u>1-ից 3 ամիս հազ. դրամ</u>	<u>3 ամսից 1 տարի հազ. դրամ</u>	<u>1-ից 5 տարի հազ. դրամ</u>	<u>Ավելի քան 5 տարի հազ. դրամ</u>	<u>Անժամկետ հազ. դրամ</u>	<u>Ժամկետանց հազ. դրամ</u>	<u>Ընդամենը հազ. դրամ</u>
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,731,292	-	-	-	-	-	-	6,731,292
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	6,161,522	-	-	-	-	2,500	-	6,164,022
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,819,920	-	-	-	-	-	-	1,819,920
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,111,099	-	-	-	-	-	-	1,111,099
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	1,360,104	3,465,492	18,747,924	48,982,144	1,997,689	-	127,537	74,680,890
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	-	-	4,066	-	4,066
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	-	-	26,151	1,230,670	-	-	-	1,256,821
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,331,380	-	3,331,380
Այլ ակտիվներ	490,369	214,584	55,331	-	-	285	-	760,569
Ընդամենը ակտիվներ	17,674,306	3,680,076	18,829,406	50,212,814	1,997,689	3,338,231	127,537	95,860,059
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	8,125,817	1,235	4,926,356	27,306,319	3,857,700	-	-	44,217,427
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	15,680,229	4,639,648	10,546,405	1,880,872	8,991	-	-	32,756,145
Այլ փոխառություններ	2,616	3,927	711,566	1,629,760	279,123	-	-	2,626,992
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	10,647	-	-	-	-	-	-	10,647
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	157,906	-	157,906
Այլ պարտավորություններ	171,605	4,786	185,991	16,360	12	1,621	-	380,375
Ընդամենը պարտավորություններ	23,990,914	4,649,596	16,370,318	30,833,311	4,145,826	159,527	-	80,149,492

Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	(6,316,608)	(969,520)	2,459,088	19,379,503	(2,148,137)	3,178,704	127,537	15,710,567
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	975,484	(161,115)	2,970,471	10,913,364	(2,704,821)	2,210,727	676,466	14,880,576

Աղյուսակում նշված գումարները ներկայացնում են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և չեն ներառում տոկոսագումարների ապագա վճարումները:

Ծանոթագրություն 35. « Ակտիվները և պարտավորությունները ըստ արժույթների »

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2011թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	2,036,802	587,071	98,603	4,002,448	6,368	6,731,292
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	5,357,512	503,072	303,438	-	-	6,164,022
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	700,887	582,241	253,730	90,928	192,134	1,819,920
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,111,099	-	-	-	-	1,111,099
Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ	17,228,852	55,948,715	1,502,358	965	-	74,680,890
Վաճառքի համար նատչելի ֆինանսական ակտիվներ	4,066	-	-	-	-	4,066
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	1,256,821	-	-	-	-	1,256,821
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	3,331,380	-	-	-	-	3,331,380
Այլ ակտիվներ	716,870	18,896	8,440	16,363	-	760,569
Ընդամենը ակտիվներ	31,744,289	57,639,995	2,166,569	4,110,704	198,502	95,860,059
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	5,446,840	35,532,666	714	3,237,207	-	44,217,427
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	10,218,308	19,665,424	2,316,465	371,361	184,587	32,756,145
Այլ փոխառություններ	2,198,148	428,844	-	-	-	2,626,992
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	-	10,647	-	-	-	10,647
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	157,906	-	-	-	-	157,906
Այլ պարտավորություններ	364,082	5,334	5,196	5,763	-	380,375
Ընդամենը պարտավորություններ	18,385,284	55,642,915	2,322,375	3,614,331	184,587	80,149,492
Չուտ հաշվեկշռային դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	13,359,005	1,997,080	(155,806)	496,373	13,915	15,710,567

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Չուտ արտահաշվեկշռային դիրքը առ 31.12.2011թ.	(1,314,235)	(4,971,124)	(560,945)	(1,136)	-	(6,858,087)
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	12,044,770	(2,974,044)	(716,751)	495,237	13,915	8,852,480
Չուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2010թ.	12,143,182	(1,040,013)	(2,416,612)	(11,750)	2,844	9,961,301

Գլխավոր տնօրեն

Ա. Խանդկարյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ա. Ջուլիսկյան